

2014

J A A R V E R S L A G

Beroepsvereniging van het Krediet

De BVK is lid van de Belgische Federatie van de financiële sector

Beroepsvereniging van het Krediet

JAARVERSLAG
2014

De teksten en statistieken uit onderhavig jaarverslag mogen niet gereproduceerd worden zonder uitdrukkelijke vermelding van de bron :
"Beroepsvereniging van het Krediet (BVK)".

1 Woord van de Voorzitter van de Raad van Bestuur _____ 5

2 De Beroepsvereniging van het Krediet _____ 7

- 2.1. Een representatieve en gespecialiseerde gesprekspartner _____ 7
- 2.2. Synergie _____ 7
- 2.3. De leden van de BVK _____ 7
- 2.4. De evolutie van het ledenbestand _____ 8
- 2.5. De dienstverlening aan de leden : een ontmoetingspunt voor de financiële sector _____ 8
 - 2.5.1. Informatie en vorming _____ 8
 - 2.5.2. Lobby op regionaal, federaal en Europees niveau _____ 11
 - 2.5.3. Communicatie _____ 12
- 2.6. De dienstverlening aan de consument : verantwoord krediet _____ 12
 - 2.6.1. Gedragscode met principes om op verantwoorde wijze consumenten- en hypothecair krediet aan te gaan en te verstrekken _____ 12
 - 2.6.2. Zorgtraject in geval van onvoorziene gebeurtenissen _____ 12

3 De evolutie van de markt van het krediet aan particulieren _____ 15

- 3.1. Krediet aan particulieren - situatieschets en evolutie in de voorbije 10 jaar _____ 15
- 3.2. Consumentenkrediet _____ 19
 - 3.2.1. De verrichtingen op afbetaling _____ 19
 - 3.2.2. De kredietopeningen _____ 21
- 3.3. Consumentenkrediet als motor voor de economie _____ 23
- 3.4. De markt van het hypothecaire krediet _____ 24
 - 3.4.1. Evolutie van de kredietactiviteit _____ 24
 - 3.4.2. Gemiddelde bedragen _____ 26
 - 3.4.3. Opsplitsing van de productie volgens bestemming _____ 27
 - 3.4.4. Opsplitsing van de productie volgens soort rentevoet _____ 29
 - 3.4.5. Impact van de regionalisering van de woonbonus _____ 32

Inhoudstafel

4	Ontwikkelingen inzake consumentenkrediet	33
	4.1. Inleiding	33
	4.2. Toepassing van de wet doorheen de tijd	35
	4.3. Toepassingsgebied	35
	4.3.1. De "consument"	36
	4.3.2. De bewijsregeling	36
	4.4. Bescherming van de consument inzake consumentenkrediet	37
	4.4.1. Kredietpromotie	37
	Reclame	37
	4.4.2. Precontractuele fase en totstandkoming van de overeenkomst	37
	Informatieplicht	37
	Bijzondere raadgevingsplicht: het meest geschikte contract	38
	Onderzoeksplicht en beoordeling van de kredietwaardigheid	38
	4.5. Centrale voor Kredieten aan Particulieren	39
	4.6. Toegang tot de activiteit van de kredietgevers en de kredietbemiddelaars	40
	4.6.1. Kredietgevers	40
	4.6.2. Kredietbemiddelaars	40
	4.7. Kennisvereisten voor kredietbemiddelaars inzake consumentenkrediet	41
	4.8. Specifieke bevoegdheid op het vlak van onderzoek naar inbreuken	41
	4.9. Overgangsbepalingen	43

5	Ontwikkelingen inzake hypothecair krediet	45
	5.1. Het status quo van Boek VII wat het hypothecair krediet betreft	45
	5.2. De omzetting van de Europese Richtlijn in het verschiet	47
	5.3. Een verwachte afslanking van de fiscale gunstmaatregelen	48
	5.4. Opwaardering van de communicatie met het Notariaat	50
	5.4.1. Het prioritaire dossier: digitalisering van de communicatie	50
	5.4.2. De bijwerking van het Protocol van Febelfin – Assuralia – Federatie van het Notariaat	51
	5.5. Het nieuwe solidariteitsmechanisme inzake schuldsaldoverzekeringen voor personen met een verhoogd gezondheidsrisico	51
	5.6. Wetgevend initiatief ter verlenging van de geldigheidsduur van de hypothecaire inschrijving	52
	5.7. Wetgevend initiatief voor de elektronische ondertekening van zekerheden	54

6	De organen van de vereniging	55
	6.1. Raad van Bestuur	55
	6.2. Secretariaat	57
	6.3. Technische commissies	58
	6.4. Ledenlijst	61

Woord van de Voorzitter
van de Raad van Bestuur

Woord van de Voorzitter van de Raad van Bestuur

Woord van de Voorzitter van de Raad van Bestuur

Dames en Heren,

Het jaar 2014 was een bewogen jaar voor het **hypothecair krediet**. Tot medio 2014 werd de sector geconfronteerd met dalende aanvraag- en productiecijfers in vergelijking met het vorige jaar, wat op zich ook al geen bijzonder jaar was. De trend van daling werd ingezet vanaf 2012 door het beëindigen van de steunmaatregelen inzake de groene kredieten. Aan deze daling kwam plots een einde door de beslissing van de Vlaamse regering om vanaf 1 januari 2015 het regime van de **woonbonus**, voor nieuwe kredieten, fiscaal minder te gaan ondersteunen. Wie nog uiterlijk 31 december 2014 de akte kon verlijden, blijft genieten van het huidige veel voordeliger regime. Het resultaat van deze beslissing, gecommuniceerd in de zomer, heeft in het najaar van 2014 een ware rush op de woningmarkt veroorzaakt. Niet alleen in Vlaanderen maar ook in de andere gewesten omdat daar gelijkaardige beslissingen konden worden verwacht.

Daarboven kwam de enorme **herfinancieringsgolf** door de steeds lagere langetermijnrente en lagere interesten voor het hypothecair krediet. Kredietnemers dienden massaal verzoeken in tot herziening van hun rentevoet. Ondanks het feit dat de meeste kredietnemers gekozen hadden voor een vaste rentevoet voor de looptijd van het krediet of een groot deel ervan, en dus op zich niet voor herziening in aanmerking kwamen, konden de meeste kredietgevers, om commerciële redenen, niet anders dan een verlaging van de rentevoet toestaan. In het kader van dit positieve gevolg voor de kredietnemer, moet toch de vaststelling worden gemaakt dat de forfaitaire wederbeleggingsvergoeding van drie maanden interesten onvoldoende is om het verlies dat de kredietgever hierbij gebruikelijk lijdt te compenseren. Dikwijls wordt vergeten dat de kredietgever zelf deze overeenkomsten, gelet op hun lange looptijd en de vaste rente, opnieuw heeft omgezet in andere engagementen. De vraag die in 2015 zeker zal worden gesteld is of langlopende kredietcontracten met een vaste rentevoet nog wel überhaupt houdbaar zijn gelet op de lage forfaitaire schadevergoeding in geval van herfinanciering. De massale herfinancieringsgolf van eind 2014 zal immers nog lang nawerken.

De wetgeving inzake hypothecair krediet zal uiterlijk tegen 21 maart 2016 moeten worden herzien ten gevolge van de omzetting van de **richtlijn “woningkredieten”**. De BVK heeft reeds bij de bevoegde overheden aangedrongen om zo spoedig mogelijk en meer bepaald medio 2015 over de omzettingswet te kunnen beschikken, zodat de ondernemingen de mogelijkheid hebben tijdig hun programmering aan de toekomstige wetgeving aan te passen. De omzetting van de Richtlijn wat haar toepassingsgebied betreft zal immers een zware operationele impact hebben, onder meer op het vlak van boekhoudkundige verwerking, statistische informatie, aanhouden van eigen middelen en verplichte meldingen aan de CKP.

Het opvallende gebrek aan harmonisering in de Richtlijn houdt een gevaar in zich voor “goldplating” en overregulering in de omzettingswet, met mogelijk een verhoging van de kosten en onevenwicht in de afweging van de belangen van kredietnemers en kredietgevers tot gevolg. Uit het regeerakkoord blijkt het engagement van de Regering om onnodige goldplating te vermijden. De wetgever moet vooral waken over een voldoende sterke mededinging, met een voldoende grote waaier aan transparante producten waardoor de kredietnemer met kennis van zaken zijn beslissingen zal kunnen nemen.

De omzetting zal dienen te gebeuren in **Boek VII van het Wetboek Economisch Recht**. Dat Boek VII brengt vier tot nog toe afzonderlijke reglementeringen samen, met name naast het hypothecair krediet en het consumentenkrediet ook de betalingsdiensten en de reglementering rond de Centrale voor Kredieten aan Particulieren.

Woord van de Voorzitter van de Raad van Bestuur

In het jaarverslag van 2013 onderstreepten we al dat ondanks de diepgaande hervorming van het **consumentenkrediet** in 2010 bij de omzetting van Richtlijn 2008/48/EU inzake kredietovereenkomsten voor consumenten, de regering zich reeds opmaakte om talrijke bijkomende wijzigingen aan de bestaande wetgeving aan te brengen. Daartoe behoren de uitwerking van een nieuw systeem voor de toegang tot het beroep voor de kredietbemiddelaars, dat momenteel ontbrak, vooral met betrekking tot hypothecair krediet, en de gedeelde toezichtsbevoegdheid voor de FOD Economie en de FSMA. De aanpassingen aan het consumentenkrediet treden in werking vanaf 1 april 2015. De uitwerking van het statuut vanaf 1 juli 2015 met een overgangsperiode van 18 maanden.

Boek VII regelt dus ook het **statuut van de kredietbemiddelaar**. Dit zowel voor hypothecaire als voor consumentenkredieten. De sector is altijd voorstander geweest van een regeling van het statuut. Getuige daarvan, zoals toegelicht in een vorig jaarverslag, het sectorinitiatief om vrijwillig kennisvereisten op te leggen inzake bemiddeling voor consumentenkrediet. De Vereniging werkt met de FSMA aan de officialisering van deze kennisvereisten.

Eén van de andere projecten die in de komende maanden zouden kunnen evolueren komt ook voor in het Regeerakkoord van Michel I van oktober 2014, met name de **uitbreiding van de Centrale voor Kredieten aan Particulieren** van de Nationale Bank tot andere onbetaalde schuldvormen, zoals energie, telecom, personenbelastingen en huur. De BVK staat positief tegenover een dergelijk instrument, dat tot doel heeft de strijd tegen de overmatige schuldenlast op te drijven. In het kader van verantwoorde kredietverlening is het immers aangewezen dat de kredietgever over alle informatie beschikt die belangrijk is voor de beoordeling van het kredietrisico. Een studie van de Nationale Bank, uitgevoerd in opdracht van de toenmalige Minister van Consumentenzaken, toont aan dat mensen met een betalingsachterstand voor mobiele telefonie 10 maal meer kans hebben op een betalingsachterstand voor kredieten.

Tenslotte wens ik nog onder de aandacht te brengen dat in 2014 door de **KU Leuven opnieuw een studie** werd uitgevoerd naar het belang van het consumentenkrediet en het hypothecair krediet voor de Belgische economie.

Samen met dit jaarverslag stellen wij ook de resultaten van deze studie voor. Opnieuw wordt bevestigd dat de kredietverlening aan particulieren een substantiële impact heeft op de Belgische economie. In 2013 werd 10,41% van de consumptieve uitgaven van de gezinnen gefinancierd via het consumentenkrediet. De kredietverlening aan particulieren is goed voor een jaarlijkse groei van het BBP met ongeveer 0,75%. In de studie wordt daarenboven het procyclische karakter van het consumentenkrediet bevestigd, met andere woorden, dat in tegenstelling tot wat vaak wordt gedacht, de consument in economisch moeilijke tijden niet geneigd is meer consumentenkrediet op te nemen.

U merkt dat er nog een **zeer belangrijke rol is weggelegd voor onze beroepsvereniging**, zowel op vlak van consumentenkrediet als van hypothecair krediet. Samen met al onze leden, maar zeker ook in samenspraak met de overheid en alle stakeholders, willen we in het komende jaar, zoals in het verleden, blijven streven naar gezonde kredietverlening met oog voor de bescherming van de consument.

Gérald Bogaert, Voorzitter Raad van Bestuur

De Beroepsvereniging van het Krediet

De Beroepsvereniging van het Krediet

2.1. Een representatieve en gespecialiseerde gesprekspartner

De BVK vertegenwoordigt als beroepsvereniging de sector van het krediet aan particulieren, d.i. het consumentenkrediet en het hypotheccair krediet.

Zij is stichtend lid van de Belgische Federatie van de Financiële sector – Febelfin, samen met de Belgische Vereniging van Banken en Beursvennootschappen (BVB), de Belgische Leasing Vereniging (BLV), de Belgische Vereniging van Asset Managers (BEAMA) en de Belgische Vereniging van Beursleden (BVBL).

Febelfin, inmiddels sinds 1 januari 2014 omgevormd tot een VZW, werd opgericht in maart 2003 met als doel

- efficiënter, coherenter en meer toekomstgericht op te treden ter bevordering van de belangen van de financiële sector en het Belgische financieewezen;
- iedere "specialisatie" in de financiële sector de kans te geven om haar standpunt naar voren te brengen en haar belangen op een zo efficiënt mogelijke wijze te verdedigen;
- synergie tot stand te brengen.

2.2. Synergie

Binnen Febelfin maakt de BVK deel uit van de business line Commercial Banking. De Secretaris-generaal van de BVK is tevens Director Commercial Banking van Febelfin. Op die manier maakt de BVK dan ook volwaardig deel uit van de Febelfinstructuur, waarbij het interne bestuur van de BVK autonoom blijft georganiseerd.

De BVK kan zodoende haar opdrachten met optimale efficiëntie uitvoeren dankzij een synergie, niet alleen op administratief vlak, maar ook op vlak van de behandelde materies. Denken we maar aan de opvolging door Febelfin van materies zoals de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, de anti-witwaswetgeving, de betaalinstrumenten, enz.

2.3. De leden van de BVK

De 54 BVK-leden (op 31 december 2014) maken samen meer dan 95% uit van de Belgische markt van het consumentenkrediet en ongeveer 90% van de Belgische markt van het hypotheccair krediet.

De bij de BVK aangesloten financiële instellingen zijn :

- banken;
- verzekeringsmaatschappijen;
- financiële instellingen, waarvan sommige bovendien leasing verstrekken;
- hypotheccaire ondernemingen;
- kredietverzekeraars;
- distributieondernemingen of dochterondernemingen van distributieondernemingen die erkend zijn als consumentenkredietverstrekkers;
- ondernemingen die accreditief- en kredietkaarten uitgeven.

Eén onderneming maakt ook deel uit van de BVK als geassocieerde onderneming nl. Hoist Kredit ab.

De Beroepsvereniging van het Krediet

2.4. De evolutie van het ledenbestand

Nieuw lid:

- SOCIETE WALLONNE DU CREDIT SOCIAL S.A.

Einde lidmaatschap:

- KBC CONSUMER FINANCE, divisie van KBC BANK, ingevolge opname in KBC Bank.

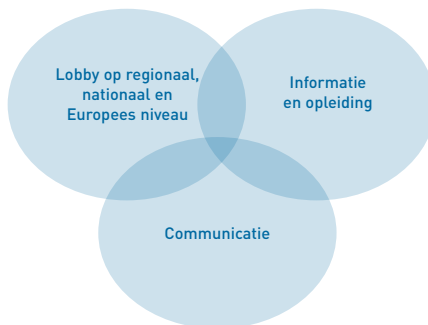
- INTERNATIONAL CARD SERVICES, wegens stopzetting van de kredietactiviteiten in België.

Daarnaast delen wij u mee dat, door fusie door overneming, ABK Bank lid is geworden van de BVK in de plaats van Van Breda Car Finance.

Ten gevolge van opname van BKCP en OBK in Beroepskrediet N.V., is dit laatste onder haar handelsbenaming BKCP Bank N.V. lid geworden van de BVK ter vervanging van het vroegere BKCP.

2.5. De dienstverlening aan de leden : een ontmoetingspunt voor de financiële sector

Dankzij haar openheid en de verscheidenheid aan leden vormt de BVK als vanzelfsprekend een bevoorrechte ontmoetingsplaats voor de Belgische markt van de kredietverlening aan particulieren en haar waarnemers. De BVK heeft de volgende drie kernopdrachten die raakvlakken vertonen:

2.5.1. Informatie en vorming

De eerste opdracht van de BVK betreft de informatieverstrekking aan en de opleiding van haar leden. De informatie heeft betrekking op de meer algemene en de technische aspecten van de kredietverlening aan particulieren. De hoge kwaliteit van die informatie is het gevolg van de doelbewuste toespitsing van de bekwaamheden van de BVK op een welomschreven materie.

WAT?

Informatie over actualiteit, wets- en reglementsbepalingen

De BVK volgt zowel op nationaal als Europees vlak de politieke, economische en juridische ontwikkelingen in de sector op de voet en informeert de leden daarover via diverse kanalen. In de loop van 2014 werd ruime documentatie toegezonden betreffende technische aanlegenheden die van bijzonder belang zijn voor de sector, zoals bijvoorbeeld de inhoud van de Richtlijn Woningkredietovereenkomsten, het wetsvoorstel tot verlenging van de geldigheidsduur van de hypothecaire inschrijving, de wet houdende invoeging van een Boek VII “Betalings- en kredietdiensten” in het Wetboek van Economisch Recht, de hypotheekoverdracht, de fiscaliteit met betrekking tot woningkredieten, de evolutie van de maximale jaarlijkse kostenpercentages, alsook informatie over de contacten met de controleautoriteiten, de toezichthoudende overheden en de bevoorrechte partners.

Gedetailleerde statistieken

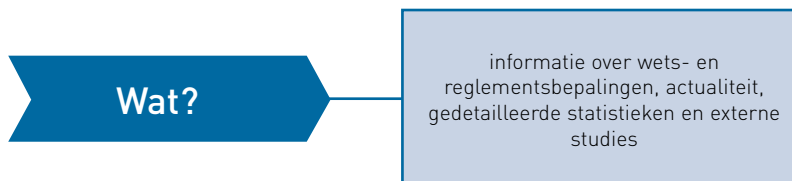
Op vlak van het consumentenkrediet worden de leden op de hoogte gehouden van de gedetailleerde maandelijkse productiecijfers met uitsplitsing volgens een aantal hoofdrubrieken (nieuwe wagen, tweedehandse wagen, energiebesparing, ...) evenals van de halfjaarlijkse productie- en omloopstatistieken op basis van de aangiften aan de FOD Economie.

Ook voor het hypothecair krediet worden maandelijkse en driemaandelijkse productie- en omloopstatistieken bekendgemaakt. Sinds 2009 wordt ook een ‘kredietbarometer’ verspreid, die bij het begin van elke maand de tendens van de voorbije maand weergeeft.

Tot slot worden eenmaal per jaar individuele statistieken (minstens één jaar oud) met betrekking tot de marktaandelen inzake hypothecair en consumentenkrediet ter beschikking van de leden gesteld.

Externe studies

Ten behoeve van haar leden laat de BVK op regelmatige basis studies uitvoeren, zoals de studie uitgevoerd door de KU Leuven naar het belang van consumenten- en hypothecair voor de Belgische economie. Na een eerste studie die begin 2012 werd gepubliceerd, heeft de KU Leuven in 2014 opnieuw een dergelijke studie uitgevoerd en deze wordt samen met dit jaarverslag publiek gemaakt.

De Beroepsvereniging van het Krediet

HOE?

Flashberichten

Aan de hand van elektronische flashberichten worden de leden geïnformeerd over de actualiteit met betrekking tot het krediet aan particulieren en over de ontwikkelingen bij de BVK en de acties die zij onderneemt. Deze flashes worden als informatiebron erg op prijs gesteld door onze leden.

Website

De website (www.upc-bvk.be) bestaat uit een deel dat toegankelijk is voor het publiek en een deel dat alleen voor de leden is bestemd. Op de website vindt men onder meer de gedragsregels die gelden voor de sector, evenals uitgebreide statistieken en allerhande nuttige informatie.

Technische commissies

Diverse technische commissies verlenen bijstand aan de Raad van Bestuur. Samen met het Bureau en de Raad van Bestuur vormen zij het hart van de vereniging. In de maandelijkse vergaderingen stellen talrijke specialisten van de leden hun bekwaamheid en tijd ten dienste van de sector. Die commissies vormen gespecialiseerde teams voor de ontwikkeling van creatieve en innoverende voorstellen en/of oplossingen voor de juridische of andere problemen waarmee de leden dagelijks kunnen worden geconfronteerd.

Binnen de BVK zijn momenteel 5 vaste Commissies werkzaam : de Juridische Commissie Consumentenkrediet, de Juridische Commissie Hypothecair Krediet, de Commissie voor Financiële en Economische Aangelegenheden, de Commissie Kredietbemiddelaars en de Commissie Autofinancieringen. Daarnaast zijn eveneens ad hoc werkgroepen werkzaam, afhankelijk van de actualiteit.

Studiedagen

Op 29 en 30 september werden workshops georganiseerd rond het thema "antiwitwas en krediet" in samenwerking met de Cel voor Financiële Informatieverwerking (CFI).

Aan de workshops namen personen deel die vertrouwd zijn met de dagelijkse praktijk en tevens vanuit hun functie een overzicht hebben over de totaliteit van de witwasproblematiek. Het was inderdaad de bedoeling tot een interactieve uitwisseling van concrete ervaringen en problematieken te komen, die zowel voor de deelnemers als voor de Cel voor Financiële Informatieverwerking (CFI) verrijkend zou werken. De workshops vormden de gelegenheid om beter inzicht te verwerven in de concrete werking van de Cel voor Financiële Informatieverwerking (CFI) en een aantal pijnpunten mee te delen die de financiële instellingen ervaren.

Hoe?

flashberichten
vademecum
website
technische commissies
studiedagen & workshops

2.5.2. Lobby op regionaal, federaal en Europees niveau

De BVK is een erkend gesprekspartner van de politieke en toezichhoudende overheden, de overige beroepsverenigingen en -federaties in de financiële sector, de consumentenorganisaties en andere stakeholders.

Zij neemt regelmatig contact met de politieke besluitvormers en met de toezichhouders in verband met bepaalde thema's, en heeft op permanente basis zitting in de **Raad voor het Verbruik, de Commissie voor de Verzekeringen, het Begeleidingscomité van de Centrale voor Kredieten aan Particulieren en het Begeleidingscomité van het Fonds ter Bestrijding van de Overmatige Schuldenlast.**

Sinds 01.01.2015 zetelt de BVK ook in de Raad van Bestuur van de **VZW Accesso**, dit is de Compensatiekas voor tussenkomst inzake schuldsaldoverzekeringen tot waarborg van een hypothecair krediet van personen met een verhoogd gezondheidsrisico.

Door het toenemende gewicht van de Europese regelgeving is de BVK ook actief op Europees niveau, als lid van **EUROFINAS** (de Europese belangenvereniging voor consumentenkrediet) en **EMF** (de Europese Hypothecaire Federatie) en stelt zij haar expertise ter beschikking bij de voorbereiding van nieuwe aanbevelingen en richtlijnen.

Op regionaal niveau is de BVK vertegenwoordigd in de Raad van Bestuur van de **VZW Observatoire du Crédit et de l'Endettement** en in de Raad van Bestuur van het **Vlaams Centrum Schuldenlast**.

Tot slot is zij vertegenwoordigd in het **Bemiddelingscollege** en in het **Begeleidingscomité van Ombudsfin** (www.ombudsfin.be).

STAKEHOLDERS

Aanverwante beroepen
 - Federatie Notariaat
 - Nationale Kamer gerechtsdeurwaarders
 - ...

Politiek (federaal en regionaal)
 - Parlement
 - Regeringen en kabinetten

Europees Parlement/
 Europese Commissie

Academische wereld
 - Universiteiten
 - Hogescholen

Toezichhouders
 - FSMA
 - NBB
 - FOD Economie
 - FOD Financiën

Ondernemingswereld
 - Bouwsector
 - Autosector
 - Distributiesector
 - ...

Vertegenwoordigers van de consumenten

VERTEGENWOORDIGINGEN

Eurofinas

European Mortgage Federation

European Banking Federation

EBIC working groups

Febelfin Academy

VZW Accesso (Compensatiekas)

Fonds Bestrijding Overmatige Schuldenlast

Centrale Kredieten Particulieren

Observatoire du Crédit et de l'Endettement

Vlaams Centrum Schuldenlast

Bemiddelingscollege Ombudsfin

Raad voor het Verbruik

Commissie Verzekeringen

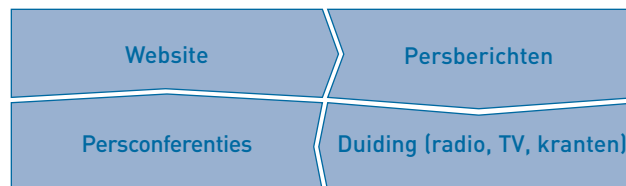
ad hoc werkgroepen

De Beroepsvereniging van het Krediet

2.5.3. Communicatie

Transparantie is een belangrijke waarde binnen de sector. Daarom faciliteert de BVK perscontacten en publiceert zij persberichten over interessante ontwikkelingen in de markt van de kredieten aan particulieren. Via de perswoordvoerders van Febelfin blijft de BVK een vast aanspreekpunt voor duiding over sectoraangelegenheden op radio en televisie, en in de schrijvende pers.

2.6. De dienstverlening aan de consument: verantwoord krediet

2.6.1. Gedragscode met principes om op verantwoorde wijze consumenten- en hypothecair krediet aan te gaan en te verstrekken

In 2009 werd een nieuwe gedragscode voor verantwoorde kredietverlening opgesteld die bestaat uit tien principes die de volledige kredietcyclus beslaan, van het eerste contact met de klant tot het beheer van een eventuele betalingsachterstand. Het is de bedoeling de klanten onduidelijk te informeren en ze te begeleiden, hun kredietwaardigheid te onderzoeken en wanbetalingen te voorkomen en te beheren. Hiermee levert de sector een concrete bijdrage tot het herstel van het vertrouwen van de klant in zijn financiële-dienstenverlener. De BVK heeft zich ertoe verbonden om via haar overleg- en beslissingsorganen haar leden permanent ertoe aan te zetten om de code op het terrein in acht te nemen. De gedragscode is beschikbaar op de website van de BVK.

Tevens zijn de leden van de BVK gebonden door een gedragscode met betrekking tot de precontractuele fase voor hypothecaire kredieten. Die gedragscode strekt ertoe de consument op een correcte en uniforme wijze te informeren over de voorwaarden van hypothecaire kredieten, zodat hij makkelijker de beste aanbiedingen kan vergelijken.

Als sectororganisatie vervult de BVK daarenboven een informatieve rol ten aanzien van de consument als aanvulling op de informerende taak van elke kredietgever. De website van de BVK verschaft verduidelijking over de belangrijke stappen bij het aangaan van een krediet. In het kader van de strijd tegen overmatige schuldenlast wordt ook een instrument ter beschikking gesteld dat de gezinnen kan helpen bij hun budgetbeheer. Op die manier moet de consument in staat zijn om weloverwogen beslissingen te nemen en zijn kennis over alle fasen van de kredietverlening te verbeteren. Zowel de budgetcalculator als de gids van het consumentenkrediet blijven behoren tot de meest bezochte webpagina's.

2.6.2. Zorgtraject in geval van onvoorziene gebeurtenissen

Onmiddellijk na het nieuws over de sluiting van de Fordfabriek in Genk (eind oktober 2012) heeft Febelfin, en in het bijzonder de BVK, een leidraad uitgewerkt voor de begeleiding van kredietnemers met mogelijke betalingsproblemen van lopende consumenten- en hypothecaire kredieten van particulieren.

Deze leidraad is de concrete uitwerking van de intentieverklaringen, uitgewerkt door een ad hoc werkgroep van Febelfin om, waar mogelijk, de eventuele negatieve gevolgen voor de betrokken werknemers mee te helpen verlichten.

Belangrijk is te benadrukken dat:

- het steeds een intentieverklaring is en geen sectorengagement;
- oplossingen gelden voor alle werknemers van bedrijven in Vlaanderen, Wallonië of Brussel.
- oplossingen steeds op maat, geval per geval, zullen worden bekeken door de individuele kredietgevers. Oplossingen worden dus niet door de sector opgelegd.

In dit kader heeft Febelfin:

1. De bijzondere aandacht gevestigd op de **gedragscode van de BVK**, met daarin “10 principes om op verantwoorde wijze consumenten- en hypothecair krediet aan te gaan en te verstrekken”. Deze gedragscode bevat verscheidene engagementen om oplossingen te zoeken die aan de behoeften van de klant beantwoorden en, meer in het bijzonder in geval van onvoorziene gebeurtenissen in het leven (zoals jobverlies, bedrijfs-sluiting, tijdelijke werkonbekwaamheid, langdurige ziekte, enz.), de aanpassing/wijziging van de terugbetalingsregeling te onderzoeken.
2. Een **zorgtraject** uitgewerkt dat geldt voor deze gevallen van onvoorziene gebeurtenissen. In dat geval verbindt de sector zich ertoe de principes van de hoger vermelde gedragscode in de praktijk te brengen en te anticiperen op mogelijke problemen.
 - a) op vlak van **consumentenkrediet** zijn de mogelijkheden eerder beperkt, rekening houdend met de zeer rigide wetgeving ter zake. In de meeste gevallen zal alleen de mogelijkheid bestaan de lopende kredietovereenkomst te vervangen door een nieuwe overeenkomst met aangepaste voorwaarden.
 - b) op vlak van **hypothecair krediet** bieden zich diverse mogelijkheden aan om de maandlast te verminderen, zoals
 - een verlenging van de looptijd van het hypothecair krediet;
 - een tijdelijk uitstel van betaling van kapitaal;
 - de gedeeltelijke vervroegde terugbetaling van het hypothecair krediet indien zich daartoe de mogelijkheid aandient;
 - de overschakeling van een maandelijkse afbetaling op basis van vaste kapitaalsaflossing naar aflossing met vaste termijnbedragen;
 - ...
3. Een sensibiliseringscampagne opgezet naar het publiek om de kredietnemer zo snel mogelijk in contact te laten treden met de kredietgever.

Het is immers een gouden raad om zo snel mogelijk contact te nemen met de kredietgever om te kijken welke oplossingen samen kunnen worden uitgewerkt.

De BVK en Febelfin plaatsten op hun website een lijst met de telefoonnummers en e-mailadressen van de klanten- en bemiddelingsdiensten van de individuele kredietgevers die de particulieren kunnen begeleiden. Deze contactpunten gelden als eerstelijns-hulp met eventuele concrete doorverwijzing naar de bevoegde interne dienst bij de hoofdzetel, bij de regionale zetel of het plaatselijk kantoor of agentschap.

De Beroepsvereniging van het Krediet

Er werden daarnaast (in elektronische vorm) folders en posters aan de leden ter beschikking gesteld die de kredietnemers moeten aansporen om niet te wachten om contact op te nemen met de kredietgevers en dit te doen van zodra ze toekomstige afbetalingsmoeilijkheden verwachten.

Zorg dat de financiële puzzel klopt

ook bij onvoorziene omstandigheden

De evolutie van de markt van
het krediet aan particulieren

De evolutie van de markt van het krediet aan particulieren

3.1. Krediet aan Particulieren

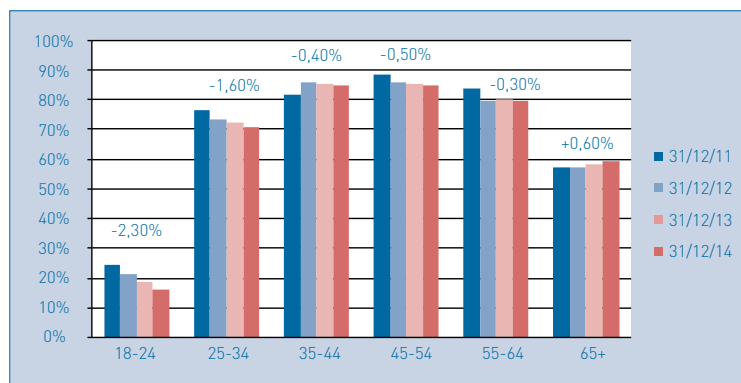
3.1.1. Situatieschets

Eind november 2014 waren er volgens de Centrale voor Kredieten aan Particulieren van de Nationale Bank van België in ons land iets minder dan **11,4 miljoen kredietovereenkomsten** voor particulieren in omloop, consumenten- en hypothe-caire kredieten samen. Dat is iets minder ten opzichte van eind 2013. Ongeveer **68,7% van de meerderjarige bevolking** heeft daarmee **minstens één consumenten- of hypothe-cair krediet**. Dit is ongeveer een status quo ten opzichte van vorig jaar, maar een daling ten opzichte van eind 2011, toen nog 71% van de meerderjarige bevolking minstens één krediet had. Daarbij mag niet vergeten worden dat sinds 2011 ook de geoorloofde debetstanden op een rekening tot het toepassings-gebied van de wet op het consumentenkrediet behoren, waardoor sinds 2011 meer dan 2 miljoen bijkomende kredietope-ningen als consumentenkrediet worden beschouwd

Grafiek 1

BRON: NBB

Percentage % van de bevolking met minstens 1 krediet -
Evolutie 2011 - 2014

In de leeftijdsgroep van 35- tot 44-jarigen en van 45- tot 54-jarigen heeft iets minder dan 85% een krediet lopen, een omzeggens onveranderde situatie sinds 3 jaar. In de leeftijdscategorie van 18 tot 24 jaar heeft eind 2014 slechts 16,3% een of ander krediet, een cijfer dat al enkele jaren in dalende lijn gaat (nog 24,6% in 2011). Ten opzichte van vorig jaar is er in deze categorie een bijkomende daling met twee procent. Enkel in de categorie van 65-plussers is er een lichte stijging.

De evolutie van de markt van het krediet aan particulieren

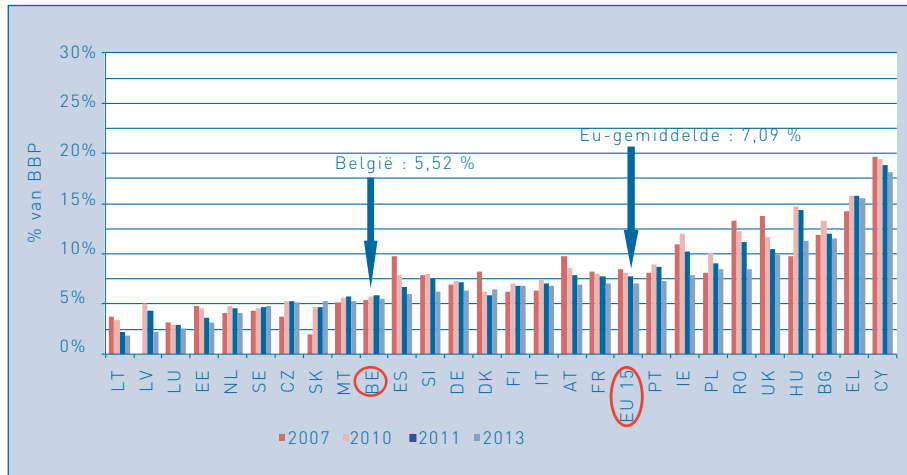
De globale daling van het percentage van de bevolking met minstens één krediet ligt in lijn met de conclusies van de onderzoeken van de KU Leuven in 2011 en 2014 naar het belang van krediet voor de Belgische economie¹, waaruit naar voren is gekomen dat krediet, en inzonderheid **consumentenkrediet, een procyclisch karakter** heeft, met name dat in economisch moeilijker tijden de consument, in tegenstelling tot wat vaak wordt gedacht, niet de neiging heeft om meer krediet op te nemen, integendeel.

Dit blijkt onder meer ook uit het feit dat in 2013 het bedrag aan consumentenkrediet per hoofd van de totale bevolking in België 1.892 EUR bedroeg, een daling ten opzichte van 2012 (1.911 EUR) en 2011 (1.962 EUR). Ook de evolutie van de omloop aan consumentenkrediet als percentage van het jaarlijkse BBP tegen marktprijzen vertoont de voorbije jaren een dalende lijn: in 2011 bedroeg dit 5,85%, maar sindsdien volgde een daling tot 5,64% in 2012 en zelfs tot 5,52% in 2013, waarmee België ruim onder het Europese gemiddelde blijft.

Grafiek 2

BRON: ECRI

Omloop inzake consumentenkrediet als percentage van het jaarlijks BBP in de EU-landen (2007 - 2013)

Op Europees vlak, waar de omloop inzake consumentenkrediet overeenkomstig cijfers van het ECRI eind 2013 ongeveer 930 miljard EUR bedroeg, neemt België met zijn 21,1 miljard aan uitstaand saldo per einde 2013 slechts 2,3% van dit totaal voor zijn rekening.

¹ Zie www.upc-bvk.be, rubriek "Pers en cijfers", subrubriek "Dossiers & studies".

De evolutie van de markt van het krediet aan particulieren

Wat hypothecair krediet betreft bedroeg de totale kredietenschuld in de EU-28 eind 2013 overeenkomstig cijfers van de Europese Hypothecaire Federatie ongeveer 6.680 miljard EUR, waarvan België met 189,5 miljard EUR aan uitstaande hypothecaire schuld nauwelijks 2,85% vertegenwoordigt.

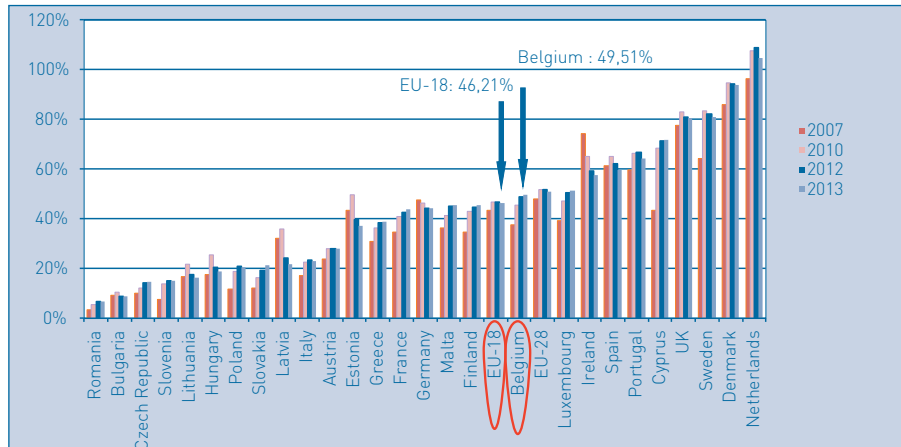
Het hypothecaire kredietbedrag per hoofd van de meerderjarige bevolking ligt in 2013 met 21.322 EUR niettemin boven het Europese gemiddelde van de Euro area-18 (16.222 EUR). Wanneer daarentegen gekeken wordt naar het hypothecair krediet als percentage van het BBP, kan vastgesteld worden dat België zich om en bij het Europese gemiddelde bevindt.

Er wordt in België dus duidelijk **nog steeds op verantwoorde manier krediet** verstrekt en een verdere eenzijdige verstrenging van de wetgeving inzake consumenten- of hypothecair krediet die verder gaat dan de strikte omzetting van de Europese richtlijnen is bijgevolg zeker niet nodig.

Grafiek 3

BRON: EUROPEAN MORTGAGE FEDERATION (EMF)

Omloop inzake hypothecair krediet als percentage van het jaarlijks BBP

Bovendien werd de wetgeving inzake consumentenkrediet nog maar aangepast in 2010-2011, evenals begin 2014 op het ogenblik van de integratie van de wet op het consumentenkrediet in Boek VII van het Wetboek van Economisch Recht, en zijn bij die gelegenheid al een aantal bijkomende maatregelen (zoals de nulstelling, het verbod op het verstrekken van een consumentenkrediet indien er een niet-geregulariseerde wanbetaling inzake consumentenkrediet van meer dan 1.000 EUR in de Centrale voor Kredieten aan Particulieren (CKP) voorkomt, enz.) genomen bovenop de beschermingsmaatregelen die in de Europese richtlijn zijn voorzien.

De evolutie van de markt van het krediet aan particulieren

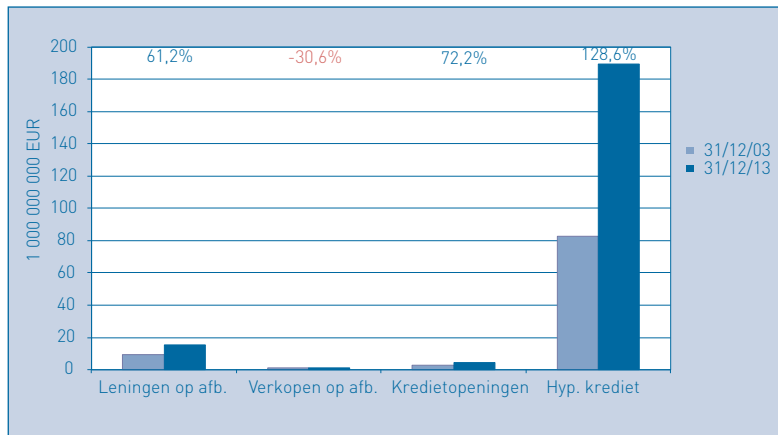
3.1.2. Evolutie van de markt van het krediet aan particulieren in de voorbije 10 jaar

Uitgedrukt in euro is de portefeuille inzake hypothecair krediet (189,5 miljard einde 2013) negen maal zo groot als de portefeuille inzake consumentenkrediet (21,1 miljard). Het valt eveneens op dat, in bedrag, de groei van het hypothecair krediet (+128,5% op 10 jaar) meer dan 2,5 keer zo hoog ligt dan deze van het consumentenkrediet (+54% op 10 jaar). De inflatie over die zelfde periode bedroeg ongeveer 25%.

Grafiek 4

BRON: NBB, FSMA, FOD ECONOMIE (100% VAN DE MARKT)

Evolutie van de portefeuille inzake krediet aan particulieren (bedrag) in de voorbije 10 jaar

Het hypothecair krediet en het consumentenkrediet blijven dus van groot belang voor de economie en voor de consumenten, die er hun projecten mee kunnen realiseren. De voormelde economische studie die in 2014 werd uitgevoerd door Prof. Dr. Nancy Huyghebaert van de KU Leuven² toont aan dat de toename van de kredietverlening via consumentenkrediet belangrijker is dan de toename in het beschikbare inkomen van de gezinnen om de groei van de consumptie te verklaren. Hypothecair krediet heeft dan weer een belangrijke impact op de investeringen in private woningen, die onder meer via nieuwbouw en renovatie een aandeel van 5,45% in het BBP hebben. Zonder kredietverlening zou de groei van het BBP in 2013 bijna 0,75% lager gelegen hebben.

² Zie www.upc-bvk.be, rubriek "Pers en cijfers", subrubriek "Dossiers & studies".

3.2. Consumentenkrediet

3.2.1. De verrichtingen op afbetaling

Wat de **verstrekte bedragen** in de vorm van verrichtingen op afbetaling betreft, blijkt uit onderstaande grafiek duidelijk dat het eerste semester van ieder jaar traditioneel een grotere productie vertoont dan het tweede. Dit is in hoofdzaak te wijten aan het feit dat in het voorjaar een aantal belangrijke salons plaatsvinden, zoals het Autosalon en Batibouw.

De 2de helft van 2011 vormt hierop een uitzondering, die volledig toe te schrijven is aan de groene kredieten met interestbonificatie. Het betrof een maatregel waarbij de overheid binnen welbepaalde criteria 1,5% van de interesten ten laste nam van kredieten bestemd voor specifieke energiebesparende investeringen. Aangezien deze maatregel eind 2011 ten einde liep, hebben nog heel wat consumenten hiervan willen genieten en ontstond naar het jaareinde toe een ware stormloop op dergelijke kredieten, met een stijging van het aantal contracten met meer dan 10% tot gevolg t.o.v. het 2de semester van 2010 en een stijging van de overeenstemmende waarde van meer dan 17,5%.

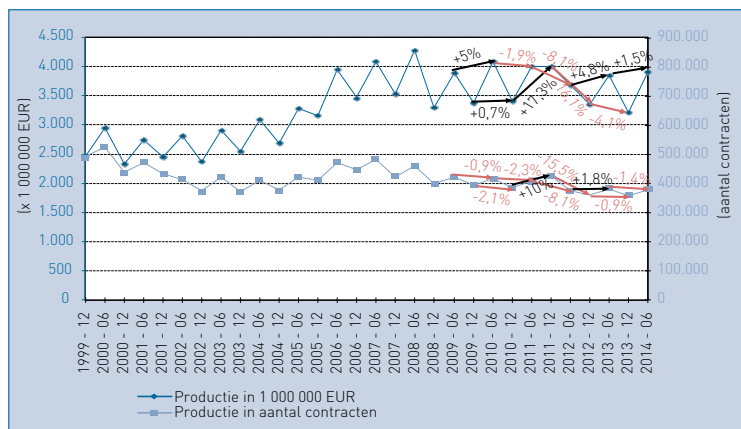
Methodologisch gezien is het dus van fundamenteel belang dat vergeleken wordt wat te vergelijken valt, met name de eerste semesters onderling of de tweede semesters onderling.

Tot de eerste helft van 2008 ging het bedrag aan verstrekte kredieten gestaag in stijgende lijn. Daaraan kwam een einde in het tweede semester van 2008, toen de kredietproductie ingevolge de financieel-economische crisis fors daalde. In de daarop volgende semesters lag de productie aan kredieten op afbetaling, in aantal gesloten overeenkomsten, steeds lager dan in het overeenstemmende semester van het voorgaande jaar. In bedrag konden enkel nog in de eerste helft van 2010 echt positieve cijfers opgetekend worden, in hoofdzaak dankzij de autokredieten. Daarna volgde opnieuw een daling.

Grafiek 5

BRON: AD STATISTIEK - FOD ECONOMIE

Productie inzake verrichtingen op afbetaling

Het tweede semester van 2011 doorbrak de veeler dalende trend, met een stijging die volledig op conto van de groene kredieten met door de overheid ten laste genomen interestbonificatie kan geschreven worden. In het **eerste halfjaar van 2012** kwam de terugslag, met een daling van het aantal verstrekte kredieten met meer dan 8% ten opzichte van de eerste helft van 2011. **Nooit eerder lag het aantal verstrekte kredieten op afbetaling zo laag in de eerste helft van het jaar !** Deze forse terugval zette zich ook door in de tweede helft van 2012, met een daling van het aantal verstrekte kredieten met meer dan 15% ten opzichte van de tweede helft van 2011. In de eerste helft van 2013 kwam er een licht herstel, met een stijging van het aantal verstrekte kredietovereenkomsten met 1,8% ten opzichte van de eerste helft van 2012.

De evolutie van de markt van het krediet aan particulieren

Maar in de tweede helft van 2013 en ook in de eerste helft van 2014 daalde opnieuw het aantal verstrekte kredieten op afbetaling ten opzichte van het overeenstemmende semester van het voorgaande jaar, respectievelijk met 0,9% en 1,4%.

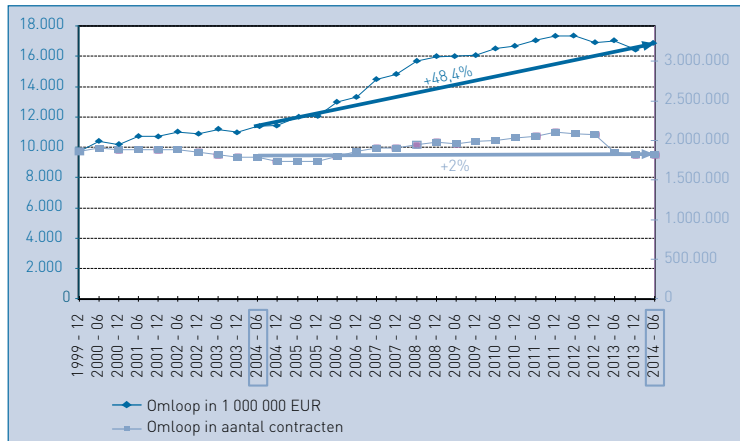
Eind 2013 lag het aantal verstrekte kredieten op afbetaling op het laagste niveau ooit sinds in 1996 met de inzameling van de cijfers werd begonnen. En ook in de eerste helft van 2014 bevond het aantal verstrekte kredieten op afbetaling zich uiterst dicht bij het dieptepunt van 2 jaar geleden voor een eerste jaarhelft.

In bedrag lag de productie in de eerste helft van 2013 iets minder dan 5% boven het niveau van 2012. Maar in de tweede helft van 2013 volgde een nieuwe inzinking, met een daling van iets meer dan 4% van het verstrekte bedrag aan kredieten op afbetaling. In de eerste helft van 2014 volgde dan weer een lichte stijging met 1,5%. Het heeft er dus alle schijn van dat de kredietverlening momenteel vooral ondersteund wordt door de grote salons die in het voorjaar plaatsvinden, zoals het Autosalon en Batibouw. Immers, in de tweede jaarhelft valt de kredietproductie nog steeds terug, terwijl dit in de eerste jaarhelft sinds twee jaar niet meer het geval is. De aankoop van een wagen of verbouwwerken hebben bovendien betrekking op grotere bedragen, hetgeen kan verklaren waarom er nog een lichte stijging van het verstrekte kredietbedrag is, terwijl het aantal verstrekte kredieten op afbetaling zich op een historisch dieptepunt bevindt.

Grafiek 6

BRON: AD STATISTIEK – FOD ECONOMIE

Omloop inzake verrichtingen op afbetaling

De dalende cijfers sinds het begin van de financieel-economische crisis, die enkel in de tweede helft van 2011 ingevolge de specifieke overheidsmaatregelen een noemenswaardige opleving kenden, vormen het duidelijke bewijs van het feit dat **consumentenkrediet** een **procyclisch** karakter heeft, en dat het dus, in tegenstelling tot wat vaak gedacht wordt, niet zo is dat gezinnen een daling in het beschikbare inkomen 'compenseren' door meer kredieten op te nemen.

Het is dus nodig dat de **kredietverlening haar ondersteunende rol ten bate van de economie** kan blijven spelen. Dit wordt bevestigd in de economische studie uitgevoerd door Prof. Dr. Nancy Huyghebaert van de KU Leuven, die in 2014 werd geactualiseerd, volgens dewelke **consumentenkredieten** een substantiële bijdrage leveren tot de Belgische economie en in 2013 **verantwoordelijk waren voor niet minder dan 0,72% van de groei van het bruto binnenlands product.**³

³ Zie www.upc-bvk.be, rubriek "Pers en cijfers", subrubriek "Dossiers & studies".

De evolutie van de markt van het krediet aan particulieren

De omloop van de verrichtingen op afbetaling is minder gevoelig voor cycli en vertoont dan ook een meer stabiele evolutie. In bedrag kende hij in de afgelopen tien jaar een groei van 48,4%, hetgeen overeenkomt met iets minder dan 21% buiten inflatie. Het aantal contracten kende echter maar een groei van nauwelijks 2%. Het gemiddelde bedrag van de verstrekte kredieten is in de loop der jaren dus toegenomen.

3.2.2. De kredietopeningen

Situering binnen de totaliteit van het consumentenkrediet

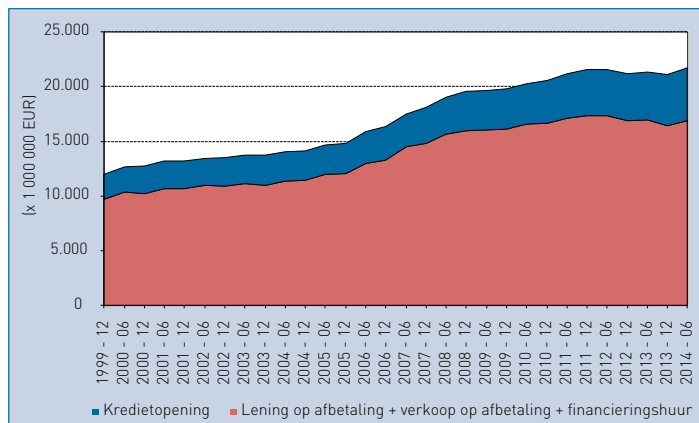
Net als in de voorgaande jaren hebben meer dan **drie op de vier consumentenkredietovereenkomsten de vorm van een kredietopening**, hetgeen mee te verklaren valt door het feit dat ook de geoorloofde debetstanden op een rekening, die ongeveer 57% van de kredietopeningen uitmaken, hiertoe behoren na de uitbreiding van het toepassingsgebied van de wet op het consumentenkrediet tot de geoorloofde debetstanden op een rekening sinds eind 2010.

Wanneer we evenwel de opgenomen **bedragen bekijken, blijkt dat de kredietopeningen slechts ongeveer één vijfde van het totale verschuldigde saldo inzake consumentenkrediet** vertegenwoordigen. Deze discrepantie kan verklaard worden door het feit dat de opgenomen bedragen in het kader van kredietopeningen, vooral dan bij geoorloofde debetstanden op een rekening, veel kleiner zijn dan bij verrichtingen op afbetaling. Daarbij mag bovendien niet vergeten worden dat heel wat kredietopeningen, inzonderheid geoorloofde debetstanden op een rekening, ondanks het feit dat ze boekhoudkundig in de portefeuille zijn opgenomen, weinig of niet gebruikt worden.

Grafiek 7

BRON: AD STATISTIEK FOD ECONOMIE

Omloop inzake consumentenkrediet in bedragen

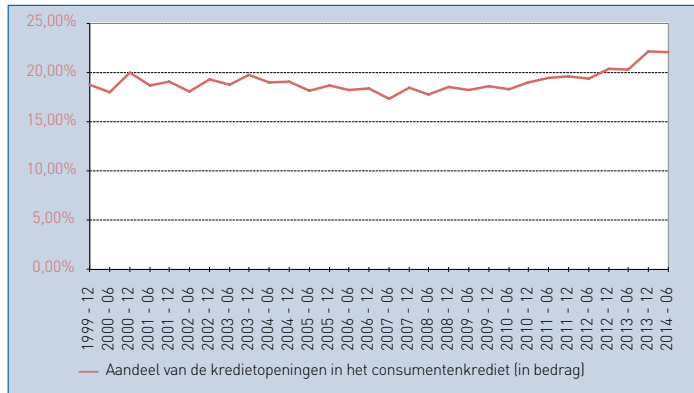
Zoals uit nevenstaande grafiek blijkt, is er na enkele semesters van daling ten opzichte van hetzelfde semester van het voorgaande jaar in de eerste helft van 2014 opnieuw een stijging van de omloop inzake consumentenkrediet merkbaar met 1,8% ten opzichte van de eerste helft van 2013. Die stijging is in overgrote mate toe te schrijven aan de toename van de uitstaande bedragen inzake kredietopeningen, die meer dan 10% hoger liggen ten opzichte van een jaar tevoren. Het uitstaande bedrag aan verrichtingen op afbetaling kende immers een lichte daling ten opzichte van de eerste helft van 2013, met name -0,4%. Ook het aantal uitstaande kredietovereenkomsten nam in de eerste helft van 2014 licht toe (+2,1%), uitsluitend onder impuls van de kredietopeningen. Het aantal uitstaande verrichtingen op afbetaling kende in dezelfde periode immers een daling (-1,7%) ten opzichte van het eerste semester van 2013.

De evolutie van de markt van het krediet aan particulieren

Grafiek 8

BRON: AD STATISTIEK FOD ECONOMIE

Aandeel van de omloop inzake kredietopeningen in de totaliteit van het consumentenkrediet

Ondanks de stijging in aantal lopende kredietovereenkomsten blijft het aandeel van de kredietopeningen in het totale consumentenkrediet zeer stabiel en schommelt het de afgelopen 10 jaar dus steeds rond de grens van 20%, zelfs na de uitbreiding van het toepassingsgebied van de wet op het consumentenkrediet tot de geoorloofde debetstanden op een rekening. In de eerste helft van 2014 bedroeg het aandeel van de kredietopeningen in de totaliteit van het uitstaande bedrag aan consumentenkrediet 22%.

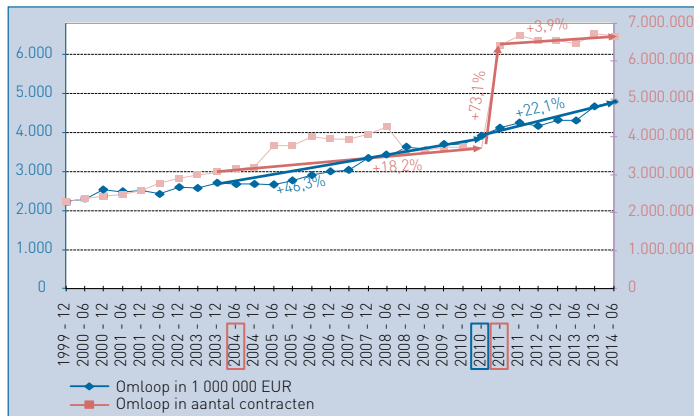
Evolutie in de afgelopen 10 jaar

In tegenstelling tot de verrichtingen op afbetaling, waarvan het aantal contracten in portefeuille in de afgelopen 10 jaar slechts erg gering is toegenomen, is het aantal bestaande kredietopeningen in dezelfde periode substantieel gegroeid inzonderheid in de eerste helft van 2011, wat in zeer grote mate kan toegeschreven worden aan de uitbreiding van het toepassingsgebied van de wet op het consumentenkrediet.

Grafiek 9

BRON: AD STATISTIEK FOD ECONOMIE

Omloop inzake kredietopeningen

Tussen juni 2004 en eind 2010 zijn de opgenomen bedragen gestegen met iets meer dan 46%, terwijl het aantal kredietopeningen slechts steeg met 18%. Het gebruik van de kredietopeningen nam in die periode dus toe. In de eerste helft van 2011 was er zoals gezegd een forse stijging met meer dan 73% door de uitbreiding van het toepassingsgebied van de wet op het consumentenkrediet. De totaliteit van de opgenomen bedragen is ondanks deze spectaculaire toename van het aantal kredietopeningen in die eerste jaarhelft van 2011 niettemin slechts gestegen met 5,3%. Geoorloofde debetstanden op een rekening zijn dan ook meestal kleinere kredietopeningen die daarenboven minder vaak worden gebruikt.

Tot slot kan vastgesteld worden dat het gebruik van de kredietopeningen meestal toeneemt in de tweede jaarhelft, terwijl er in de eerste jaarhelft een stagnering of zelfs een terugloop plaatsvindt. Dit laatste was onder meer het geval in het eerste semester van 2012 en van 2013.

De evolutie van de markt van het krediet aan particulieren

3.3. Consumentenkrediet als motor voor de economie

De volgende overzichtstabel geeft per 31 december van ieder jaar de groei van de markt van consumentenkrediet weer, in omloop en in productie (in bedrag, x 1 miljoen EUR), voor enerzijds de verrichtingen op afbetaling en anderzijds de kredietopeningen.

Tabel 1 BRON: BEREKENINGEN BVK OP BASIS VAN AD STATISTIEK – FOD ECONOMIE EN NBB (INFLATIE)

Nominale groei van het consumentenkrediet (x 1 000 000 EUR) en inflatie Omloop: op 31.12 van ieder jaar Productie : van de 12 maanden van het jaar

	A verrichtingen op afbetaling		B kredietopeningen		A+B consumentenkrediet		p.m. inflatie
	omloop	productie	omloop	productie	omloop	productie	
2003	11.009 +1,0%	5.445 +4,8%	2.713 +4,0%	1.089 -4,0%	13.722 +1,6%		1,75%
2004	11.443 +3,9%	5.781 +6,2%	2.692 -0,8%	1.262 +15,9%	14.135 +3,0%		2,27%
2005	12.043 +5,2%	6.440 +11,4%	2.768 +2,8%	1.953 +54,7%	14.811 +4,8%		2,88%
2006	13.312 +10,5%	7.415 +15,1%	3.001 +8,4%	1.783 -8,7%	16.313 +10,1%		1,64%
2007	14.787 +11,1%	7.613 +2,7%	3.350 +11,6%	2.072 +16,2%	18.137 +11,2%		3,10%
2008	15.958 +7,9%	7.580 -0,4%	3.629 +8,3%	2.076 +0,2%	19.587 +8,0%		2,62%
2009	16.088 +0,8%	7.269 -4,1%	3.688 +1,6%	1.744 -16,0%	19.776 +1,0%		0,26%
2010	16.674 +3,6%	7.488 +3,0%	3.916 +6,2%	2.012 +15,3%	20.590 +4,1%		3,11%
2011	17.348 +4,0%	8.000 +6,8%	4.240 +8,3%	2.670 +32,7%	21.588 +4,8%		3,48%
2012	16.886 -2,7%	7.033 -12,1%	4.320 +1,9%	1.998 -25,2%	21.206 -1,8%		2,23%
2013	16.450 -2,6%	7.074 +0,6%	4.672 +8,1%	2.284 +14,3%	21.121 -0,4%		0,97%

Aangezien de productie inzake kredietopeningen enkel een potentieel krediet betreft, mag ze niet eenvoudigweg worden opgeteld bij de productie inzake verrichtingen op afbetaling. Er mag daarentegen wel een optelsom gemaakt worden van de omloop inzake verrichtingen op afbetaling en deze inzake kredietopeningen. Deze som toont aan dat de totale portefeuille inzake consumentenkrediet eind 2013 iets meer dan 21 miljard euro bedraagt, een belangrijk bedrag voor zowel de Belgische economie, als voor de particulieren die er hun projecten mee kunnen realiseren. Toch betekende dit voor het tweede jaar op rij een daling ten opzichte van het jaar tevoren.

Het blijft in deze economisch nog steeds moeilijke tijden dan ook aangewezen alle kansen op economische groei aan te grijpen en zowel het consumentenkrediet als het hypothecaire krediet vormen daarbij een belangrijke stimulans. **Door verantwoorde kredietverlening te stimuleren kan de overheid een heel potentieel aan economische groeikansen openen.** Toekomstige wetgeving dient dan ook voldoende ruimte te laten voor een weloverwogen en soepele kredietverlening.

De evolutie van de markt van het krediet aan particulieren

3.4. De markt van het hypothecaire krediet

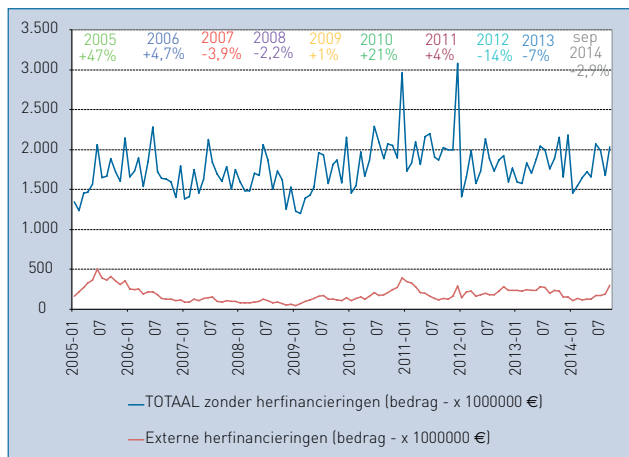
3.4.1. Evolutie van de kredietactiviteit

Om een reëel beeld van de markt van het hypothecaire krediet te krijgen, worden alle **herfinancieringen** best uit de productiecijfers gehaald, aangezien er geen economische activiteit tegenover staat. Dit is in onderstaande grafiek gebeurd. Sinds 2005, toen 1 op de 2 verrichtingen een herfinanciering betrof, is het belang van die herfinancieringen in dalende lijn gegaan, met nog slechts 1 op 10 verrichtingen in 2008. In de daarop volgende jaren was ongeveer 1 op 7 verrichtingen een herfinanciering. In 2012, 2013 en de eerste drie trimesters van 2014 nam het aantal herfinancieringen opnieuw toe tot ongeveer 1 op de 4 verrichtingen, met absolute uitschieters in de maanden september en oktober 2014, toen twee op de drie verrichtingen een herfinanciering betrof.

Grafiek 10

BRON: BVK (90% VAN DE MARKT)

Productie – herfinancieringen versus realisaties zonder herfinancieringen (in miljoenen EUR) – evolutie ten opzichte van het voorgaande jaar

Tabel 2

BRON: BVK (90% VAN DE MARKT)

Evolutie van de productie ten opzichte van het overeenstemmende trimester van het voorgaande jaar

Trimester	evolutie in aantal contracten	evolutie in verstrekte bedragen
Q 1 2012	-24,10%	-10,66%
Q 2 2012	-30,13%	-11,72%
Q 3 2012	-26,66%	-5,31%
Q 4 2012	-49,73%	-25,24%
Q 1 2013	-13,52%	-12,60%
Q 2 2013	-9,87%	-7,50%
Q 3 2013	-9,05%	-8,13%
Q 4 2013	-2,03%	-0,49%
Q 1 2014	-11,03%	-7,02%
Q 2 2014	-8,07%	-3,15%
Q 3 2014	-2,47%	+0,98%

De evolutie van de markt van het krediet aan particulieren

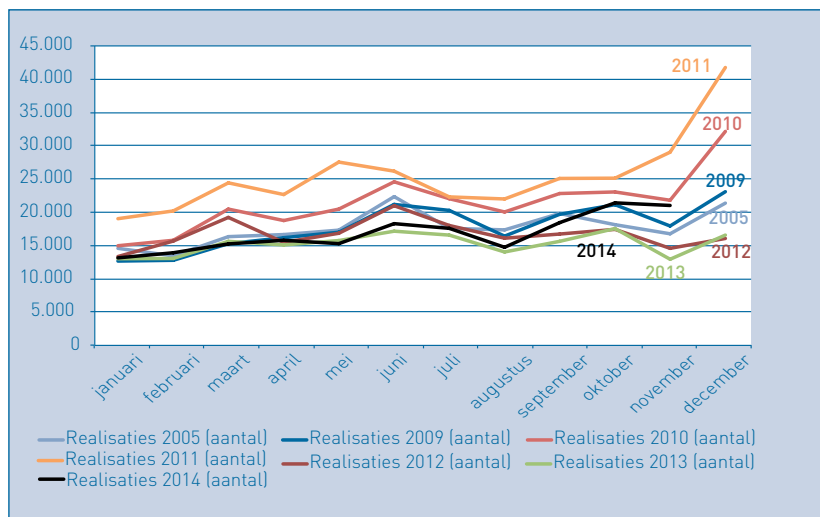
Na het uitzonderlijke jaar 2005, waarin de waarde van de productie buiten herfinancieringen met 47% was toegenomen ten opzichte van 2004, steeg de productie in 2006 nog nauwelijks met één tiende daarvan. In 2007 viel de productie in bedrag zelfs met bijna 4% terug ten opzichte van 2006, ondanks een betere tweede jaarhalf. 2008 sloot af met een daling van iets meer dan 2% t.o.v. 2007, door een zeer slecht laatste trimester (-13% in toegekende bedragen en -5,5% in aantal nieuwe contracten). Het begin van de financiële crisis was daar niet vreemd aan. Het jaar 2009 begon zeer zwak, maar dankzij een geleidelijke verbetering in de daarop volgende trimesters kon het jaar nog positief afgesloten worden, met een stijging met 1% ten opzichte van 2008. In 2010 konden sinds lang weer dubbele groeicijfers voorgelegd worden ten opzichte van 2009, vooral door toedoen van de renovatiekredieten. Ook in 2011 bleef de kredietproductie op erg hoog niveau, en was er een stijging met 4 procent, dankzij een zeer sterke tweede jaarhalf die gekenmerkt werd door een stormloop op de groene kredieten, aangezien de fiscale stimuli omtrent energiebesparende investeringen vanaf januari 2012 grotendeels zouden wegvallen. Met als gevolg dat er in 2012 een terugval was met 12%. Ook in 2013 kende de productie een verdere daling met ongeveer 7% in bedrag ten opzichte van 2012. In de eerste negen maanden van 2014 viel de productie nogmaals terug met iets minder dan 3% in bedrag.

De kredietverlening bevindt zich daarmee in de eerste drie trimesters van 2014 op hetzelfde niveau als de voorbije jaren, zoals blijkt uit de volgende grafiek. Zoals op bladzijde 32 aangegeven, heeft het vierde trimester evenwel een uitzonderlijke evolutie gekend.

Grafiek 11

BRON: BVK (90% VAN DE MARKT)

Productie zonder herfinancieringen (in aantal contracten)

De evolutie van de markt van het krediet aan particulieren

3.4.2. Gemiddelde bedragen

Grafiek 12

BRON: BVK (KREDIET) EN FOD ECONOMIE (VASTGOEDMARKT)

Vastgoedmarkt en hypothecair krediet : gemiddelde bedragen

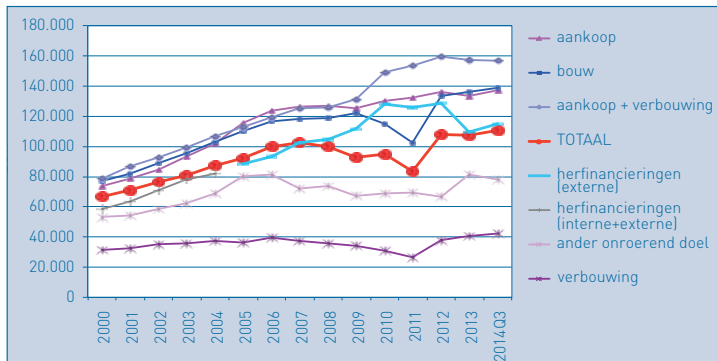

Meer specifiek met betrekking tot de kredieten voor de aankoop van een woning volgde het gemiddelde bedrag tot 2005 min of meer de vastgoedprijzen (zie nevenstaande grafiek), maar sindsdien steeg het gemiddelde bedrag duidelijk minder snel of stabiliseerde het zelfs, terwijl de woningprijzen bleven stijgen. Op te merken is dat sinds 2005 hierdoor een kloof is ontstaan tussen het bedrag dat wordt ontleend en de prijs van een woning. Toch is die stijging van de woningprijzen in de afgelopen jaren minder scherp geworden. Van eind 2008 tot juni 2014 stegen de gemiddelde woningprijzen immers met ongeveer 13 procent, m.a.w. nauwelijks sneller dan de inflatie. Het gemiddelde bedrag van de kredieten voor de aankoop van een woning is, na enkele jaren van stabilisering rond de 125.000 EUR, vanaf 2010 opnieuw beginnen stijgen, en is geleidelijk toegenomen tot ongeveer 139.000 EUR in het derde kwartaal van 2014.

Grafiek 13

BRON: BVK

Gemiddelde bedrag van de verstrekte hypothecaire kredieten

Het gemiddelde bedrag van de kredieten voor de aankoop+renovatie kent, na een terugval in 2013, een nieuwe stijging tot ongeveer 161.000 EUR.

De evolutie van de markt van het krediet aan particulieren

Tabel 3

BRON: BVK

Gemiddelde bedrag van de verstrekte hypothecaire kredieten, uitgesplitst volgens bestemming

Trimester	Aankoop	Bouw	Renovatie	Aankoop + Renovatie	Ander doel	Herfinancieringen
2012 Q 1	132.598	126.905	38.148	157.395	67.803	125.230
2012 Q 2	133.720	130.427	37.240	158.918	62.757	125.918
2012 Q 3	139.773	138.642	37.892	165.589	62.649	127.665
2012 Q 4	138.157	137.294	39.292	155.829	74.596	135.104
2013 Q 1	135.319	136.173	39.099	154.956	74.047	125.085
2013 Q 2	134.957	138.011	40.391	153.178	78.969	123.000
2013 Q 3	135.251	142.682	41.840	156.238	83.450	124.583
2013 Q 4	134.374	135.913	43.123	159.124	90.956	126.488
2014 Q 1	134.957	140.035	41.093	154.090	82.603	114.382
2014 Q 2	136.743	139.784	42.013	155.605	78.249	110.192
2014 Q 3	138.929	136.482	42.863	161.029	74.006	111.594

3.4.3. Opsplitsing van de productie volgens bestemming

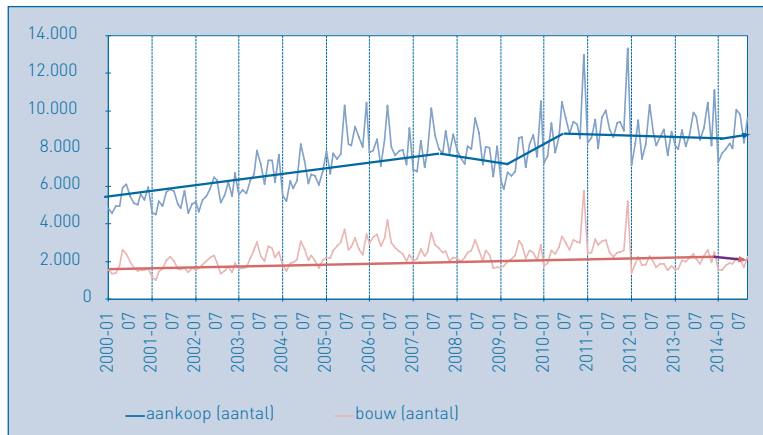
Wat de "echte" kredietactiviteit (dus buiten herfinancieringen) in de eerste drie trimesters van 2014 betreft, blijkt dat ongeveer **67% van de verstrekte kredietbedragen** bedoeld waren voor de **aankoop van een onroerend goed**, terwijl ongeveer **15% bedoeld waren voor de bouw** van een woning. De overige bestemmingen zijn de verbouwing, al dan niet samen met een aankoop ($\pm 14\%$), en de andere onroerende bestemmingen zoals de aankoop van bouwgrond ($\pm 4\%$).

De evolutie van de markt van het krediet aan particulieren

Grafiek 14

BRON: BVK (90% VAN DE MARKT)

Opsplitsing van de productie volgens bestemming : rubrieken aankoop en bouw (in miljoenen EUR)

Nevenstaande grafiek is gewijd aan de twee belangrijkste bestemmingen, namelijk de aankoop en de bouw. Daaruit blijkt dat de aankoop steeds de bouw overtreft en er **algemeen genomen iets meer dan 3 maal meer leningen voor de aankoop dan voor de bouw van een woning** werden verstrekt. Maar ook dat, bij het uitbreken van de crisis eind 2008, het aantal kredieten voor de aankoop van een woning een veel grotere inzinking kende dan het aantal kredieten voor de bouw van een woning, hetgeen wellicht mee te danken is aan de regeringsmaatregelen ter stimulering van de bouw die toen nog werden genomen. Bovendien wordt de bouw van een woning langer op voorhand gepland, waardoor beter kan geanticipeerd worden op bepaalde ontwikkelingen. **Vanaf 2012 zien we dat er 4 tot 4,5 maal meer leningen voor de aankoop van een woning zijn dan voor de bouw.** Een mogelijke ver-

klaring hiervoor is de sterke daling van het aantal bouwleningen sinds 2012 (laagste niveau sinds 2003), terwijl het aantal leningen voor de aankoop van een woning meer op niveau is gebleven.

Sinds begin 2008 ging het marktaandeel van de renovatiekredieten in stijgende lijn: van minder dan 20% eind 2007 tot meer dan 40% in het 2de en 3de trimester van 2011. Deze sterke stijging was in overgrote mate toe te schrijven aan overheidsmaatregelen ter bevordering van energiebesparende investeringen, met onder meer het krediet met interestbonificatie van 1,5% betaald door de overheid. Deze stijging ging destijds vooral ten koste van het aandeel van de kredieten voor de aankoop van een woning, maar ook het marktaandeel van de bouwleningen daalde. Na de afschaffing van de betrokken overheidsmaatregelen ter bevordering van energiebesparende investeringen herwonnen de kredieten voor de aankoop van een woning hun vroegere marktaandeel. Het marktaandeel van de bouwleningen daarentegen blijft nog steeds onder of ongeveer op het lage niveau van 2011.

De evolutie van de markt van het krediet aan particulieren

Tabel 4

BRON: BVK (90% VAN DE MARKT)

Opsplitsing van de nieuwe hypothecaire kredieten volgens bestemming

splitsing volgens bestemming	aankoop	bouw	renovatie	aankoop + renovatie	ander onroerend doel	herfinancieringen (externe)	TOTAAL
in aantal contracten							
2012 Q 1	46,87%	10,34%	23,66%	4,47%	5,76%	8,89%	100,00%
2012 Q 2	45,00%	10,28%	27,15%	4,39%	5,65%	7,54%	100,00%
2012 Q 3	45,93%	10,03%	25,54%	4,20%	5,87%	8,42%	100,00%
2012 Q 4	47,56%	9,65%	23,15%	3,97%	5,32%	10,35%	100,00%
2013 Q 1	46,25%	9,67%	23,85%	3,11%	4,95%	12,18%	100,00%
2013 Q 2	44,16%	10,90%	25,96%	2,91%	4,86%	11,21%	100,00%
2013 Q 3	46,53%	10,75%	23,88%	3,19%	4,73%	10,91%	100,00%
2013 Q 4	50,46%	12,04%	21,26%	3,24%	4,74%	8,26%	100,00%
2014 Q 1	50,49%	10,84%	23,78%	3,15%	4,98%	6,76%	100,00%
2014 Q 2	49,49%	11,17%	24,17%	3,22%	4,86%	7,10%	100,00%
2014 Q 3	48,86%	10,67%	22,10%	2,90%	5,23%	10,23%	100,00%

3.4.4. Opsplitsing van de productie volgens soort rentevoet

Tot 1999 kenden de kredieten met onvoorwaardelijk vaste rentevoet een steile opgang (meer dan 7 contracten op 10).

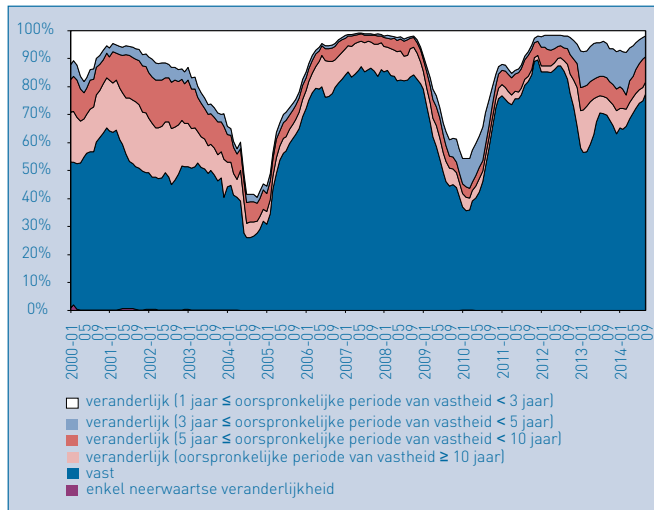
In de daarop volgende jaren liep het marktaandeel van de vaste rentevoeten, onder meer ingevolge de evolutie van de rentecurve, steeds verder terug. Dit gebeurde ten voordele van de jaarlijks veranderlijke rentevoet, waarvoor in oktober 2004 in twee op de drie toegekende contracten werd geopteerd.

De evolutie van de markt van het krediet aan particulieren

Grafiek 15

BRON: BVK (90% VAN DE MARKT)

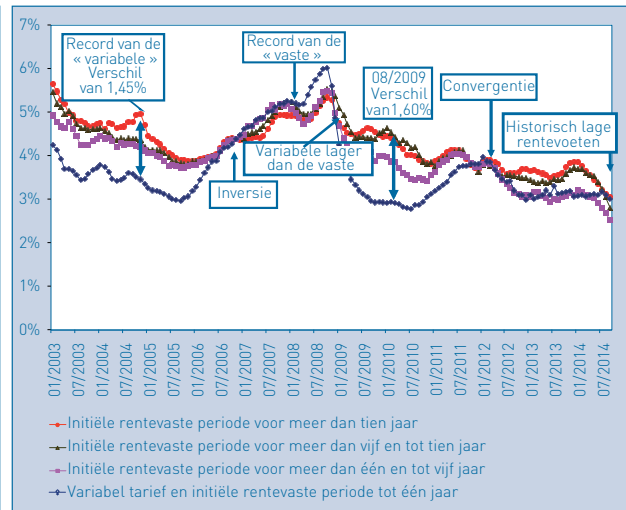
Opsplitsing van de productie volgens soort rentevoet (in percentage)

Grafiek 16

BRON: NATIONALE BANK VAN BELGIË

Evolutie van de toegepaste rentevoeten voor nieuwe kredieten

Ingevolge de stijging van de rentevoeten en het kleine verschil tussen veranderlijke en vaste rentevoet sloeg begin 2005 de tendens weer om, met een heropleving van de kredieten met vaste rentevoet tot gevolg. Het marktaandeel van de hypothecaire kredieten met vaste rentevoet bereikte in 2007 meer dan 85%, het hoogste percentage in 10 jaar. Samen met de kredieten die een aanvankelijke periode van vastheid van 10 jaar of meer kennen, namen ze zelfs omzeggens 96% van de verstrekte kredieten voor hun rekening. Het marktaandeel van de kredieten met veranderlijke rentevoet op één jaar viel terug van 50% in 2004 naar nog nauwelijks 1,7% in 2007.

Vanaf 2009, mede door de zeer lage korte-termijnrente en de daaruit voortvloeiende daling van de jaarlijks veranderlijke rentevoeten, nam het marktaandeel van de nieuwe kredieten met jaarlijks veranderlijke rentevoet spectaculair toe, van ± 13% begin 2009 tot 46% begin 2010. Toch bleef ook de vaste rentevoet nog tamelijk geëerd.

Net omdat de jaarlijks veranderlijke rentevoeten zich toen reeds op een bijna historisch laag niveau bevonden, groeide op dat ogenblik de vrees bij de kredietnemers dat de onderliggende referte-indexen op korte of middellange termijn opnieuw zouden gaan stijgen, en werd dan ook voor zekerheid geopteerd in de vorm van een vaste rentevoet. Toch dient erop gewezen te worden dat ook de jaarlijks veranderlijke rentevoeten in België zeer goed omkaderd zijn : in de eerste drie jaren van de looptijd van het krediet kan de rentevoet jaarlijks nooit met meer dan 1% stijgen, terwijl de toegepaste rentevoet ook nooit hoger kan komen te liggen dan een verdubbeling ten opzichte van de oorspronkelijke rentevoet. Hoe lager de oorspronkelijke rentevoet, hoe lager dus de maximale stijging kan zijn. Bovendien voorzien heel wat

De evolutie van de markt van het krediet aan particulieren

kredietovereenkomsten in een nog lagere “cap”, d.i. een beperking van de maximale stijging van de oorspronkelijke rentevoet. Het ruime productaanbod maakt dan ook dat er voor elke kandidaat-kredietnemer een productvorm is die op zijn profiel is afgestemd.

De tendens naar de keuze voor een vaste rentevoet zette zich nadien verder door ingevolge de historisch lage rentevoeten. Vanaf eind 2012 wordt, naast de vaste rentevoet, niettemin ook meer gekozen voor de veranderlijke rentevoet met een beperkte initiële periode van vastheid. **Toch blijven drie op de vier kredietnemers opteren voor een vaste rentevoet of een veranderlijke rentevoet met een initiële periode van vastheid van 10 jaar of meer.**

Tabel 5

BRON: BVK (90% VAN DE MARKT)

Opsplitsing van de nieuwe hypothecaire kredieten volgens soort rentevoet

HYP KREDIET splitsing volgens rentevoet	vast	enkel neerwaartse veranderlijk- heid	veranderlijk (1 jaar ≤ oorspronke- lijke periode van vastheid < 3 jaar)	veranderlijk (3 jaar ≤ oorspronkelijke periode van vastheid < 5 jaar)	(5 jaar ≤ oorspronkelijke periode van vastheid < 10 jaar)	veranderlijk (oorspronkelijke periode van vastheid ≥ 10 jaar)	TOTAAL
in aantal contracten							
2012 Q 1	85,38%	0,00%	1,82%	4,34%	6,48%	1,98%	100,00%
2012 Q 2	86,37%	0,00%	1,60%	4,67%	4,98%	2,38%	100,00%
2012 Q 3	85,22%	0,00%	1,77%	4,10%	4,84%	4,07%	100,00%
2012 Q 4	72,14%	0,00%	3,50%	6,65%	7,62%	10,08%	100,00%
2013 Q 1	57,13%	0,00%	7,33%	12,60%	7,91%	15,03%	100,00%
2013 Q 2	63,41%	0,00%	4,82%	12,64%	7,01%	12,12%	100,00%
2013 Q 3	70,28%	0,00%	4,16%	12,34%	7,12%	6,10%	100,00%
2013 Q 4	65,93%	0,00%	6,76%	12,72%	7,21%	7,38%	100,00%
2014 Q 1	65,24%	0,00%	7,46%	13,94%	6,44%	6,92%	100,00%
2014 Q 2	70,57%	0,00%	5,13%	10,82%	7,91%	5,56%	100,00%
2014 Q 3	75,54%	0,00%	2,49%	7,91%	9,40%	4,67%	100,00%

De evolutie van de markt van het krediet aan particulieren

3.4.5. Impact van de regionalisering van de woonbonus

Door de vorige regering was beslist dat het huidige stelsel van de woonfiscaliteit voor de enige en eigen woning vanaf **1 juli 2014** zou overgedragen worden aan de Gewesten. Rekening houdend met de toen op til staande verkiezingen bestond op dat ogenblik dan ook nog grote onzekerheid over de wijze waarop de toekomstige fiscaliteit van het hypothecair krediet na de verkiezingen van mei door de verschillende regionale overheden zou worden ingevuld. Wel was op dat ogenblik door de verschillende regionale overheden reeds bevestigd dat het bestaande stelsel van de woonbonus zou gegarandeerd blijven voor de bestaande kredieten. De consument nam bijgevolg een afwachtende houding aan, en het aantal transacties kende een moeizaam verloop.

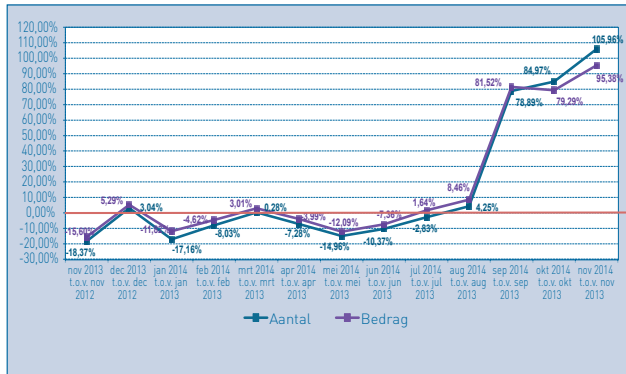
Het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest bepaalde in de verklaring van het gewestelijk beleid 2014-2019 reeds dat het mechanisme van de woonbonus tot in 2017 behouden zou worden. **Het Waalse Gewest** gaf aan dat het woonbonusregime gedeeltelijk zou afgezwakt worden voor contracten vanaf 1 januari 2015. Half juli van vorig jaar gaf ook de **Vlaamse regering** meer zekerheid over haar toekomstige beleid ter zake. Voor de kredieten waarvan de notariële akte vanaf 1 januari 2015 werd verleden, zou de woonbonus heel wat lager komen te liggen dan voorheen. De reactie van de consument op al deze ontwikkelingen bleef niet uit. Vanaf augustus volgde er een sterke stijging van het aantal kredietaanvragen en, enkele maanden later, van het aantal verstrekte kredieten. Tussen de kredietaanvraag en het verlijden van de akte verlopen immers al vlg enkele maanden.

Daarenboven kende de markt, ingevolge **de zeer lage rentevoeten** en de aandacht die dit kreeg in de pers, af te rekenen met een **ware herfinancieringsgolf**, hetgeen het aantal kredietaanvragen verder deed exploderen. In de maand november 2014 lag het aantal kredietaanvragen dan ook dubbel zo hoog dan een jaar tevoren. Verwacht kan worden dat het aantal kredietaanvragen in de eerste maanden van 2015 sterk zal teruglopen en dat ook het aantal vastgoedtransacties dan een terugval zal kennen na de sterke opstoot in de laatste maanden van 2014.

Grafiek 17

BRON: BVK

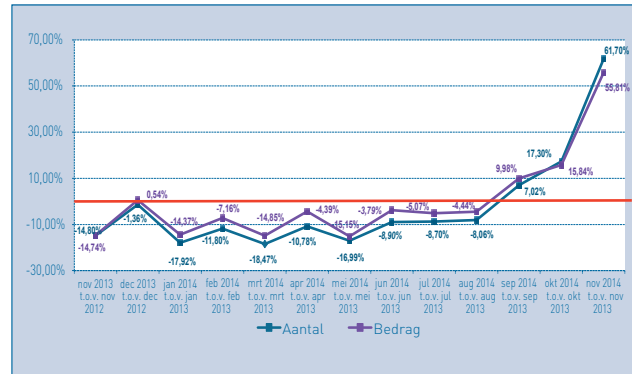
Evolutie kredietaanvragen t.o.v. dezelfde maand van het voorgaande jaar

Grafiek 18

BRON: BVK

Evolutie verstrekte kredieten t.o.v. dezelfde maand van het voorgaande jaar

Ontwikkelingen inzake consumentenkrediet

Ontwikkelingen inzake consumentenkrediet

4.1. Inleiding

Het **Wetboek van Economisch Recht** werd opgesteld op grond van de techniek van de “wetgeving in modules”. Dit is een keuze die gemaakt werd door de vroegere minister van Economie, Johan Vande Lanotte, die tijdens de vorige legislatuur aan de grondslag van de codificatie lag. Dit betekent dat het wetgevingsproces voor de Boeken waaruit dit Wetboek bestaat, niet gelijktijdig van start is gegaan. Bovendien is de inwerkingtreding van de Boeken afhankelijk van uitvoeringsbesluiten.

Het doel van de minister was om een algemeen, helder en duurzaam wettelijk kader uit te werken voor de herordening van de economische wetgeving in een wetboek dat de wetten van het economisch recht groepeerd en waar nodig moderniseert.

Deze codificatie gaat verder dan het louter ordenen en coördineren van de bestaande economische wetgeving in een logische structuur, gewijzigd en gemoderniseerd waar nodig. Het uitwerken van een algemeen, helder en duurzaam kader impliceert immers dat de economische wetgeving wordt geordend in een corpus dat de algemene regels weergeeft in een tamelijk duurzame context.

Bij de opstelling van het jaarverslag 2013 benadrukten we reeds het feit dat ondanks de grondige hervorming van het consumentenkrediet in 2010, die de Richtlijn 2008/48/EG inzake kredietovereenkomsten voor consumenten moest omzetten, de regering zich klaarmaakte om heel wat wijzigingen aan te brengen aan de bestaande reglementering.

Dit terwijl er, enerzijds, geen enkele noodzaak was aan een herziening van de wet en ook niet aan een nieuwe versterking van de bescherming van de consument en, anderzijds, de impact van de hervorming van 2010 nog niet volledig zichtbaar was, bijvoorbeeld op het vlak van de nulstellingstermijn.

Toch nam de regering de codificatie van het volledige economische recht te baat om een nieuwe hervorming van het krediet aan particulieren door te voeren en om tal van belangrijke wijzigingen aan te brengen aan de wet op het consumentenkrediet.

De BVK was actief en van nabij betrokken bij dit hele proces dat leidde tot de **invoering van Boek VII**. Op 20 september 2013 werd de BVK/Febeffin officieel door Minister Vande Lanotte uitgenodigd om vóór 4 oktober 2013 haar advies over de voorbereidende teksten van het voorontwerp van wet te geven.

De oorspronkelijke ontwerptekst vertrok van het principe van de volledige integratie **van het consumentenkrediet en van het hypothecair krediet in één enkele wetgeving**. Daarnaast werden ook de wetteksten betreffende de betalingsdiensten en de Centrale voor Kredieten aan Particulieren (CKP) erin opgenomen. Daarenboven werden een aantal bijkomende maatregelen voorzien die specifiek gericht waren op de kredietopeningen en de kredietverlening in de verkooppunten. Op grond van het onderzoek van deze teksten binnen de technische Commissies van de BVK en binnen de besluitvormingsorganen van de beroepsvereniging bracht het secretariaat van de BVK op twee weken tijd en dus binnen de gestelde timing een omstandig advies van 100 pagina's uit dat aan de Minister werd voorgelegd.

Ontwikkelingen inzake consumentenkrediet

De sector bestreedt daarin, aan de hand van juridische en economische argumenten, vooral de integratie van beide⁴ wetgevingen en wees op de daaraan gekoppelde gevaren. Omdat het om totaal verschillende producten gaat, met specifieke kenmerken op vlak van notariële en fiscale aspecten en met eigen specifieke verzekeringsbegrippen, kan het hypothecair krediet niet als dusdanig onderworpen worden aan de reglementering inzake consumentenkrediet. De eerste ontwerp teksten zorgden voor onleesbare bepalingen, onduidelijke definities en een weinig duidelijk, om niet te zeggen zeer vaag toepassingsgebied van de wetgeving.

Verder werden, in de context van een afzonderlijke reglementering voor consumentenkrediet en hypothecair krediet, naast enkele facts & figures, een aantal prioritaire kernpunten van essentieel belang voor de kredietsector opgesomd en verder uitgediept. Andere, als minder fundamenteel beschouwde aandachtspunten werden eveneens uiteengezet.

De tekst van het voorontwerp van wet tot invoering van Boek VII, dat door de Regering en de Ministerraad op 21 februari 2014 in tweede lezing werd aangenomen, werd op 10 maart 2014 aan het Parlement voorgelegd. Deze compromistekst is het resultaat van lange en moeilijke besprekingen tussen de sector, de administratie en de politieke overheid.

Tegelijk was de timing toevallig erg goed, vermits de **Europese Commissie** twee maanden later in haar **rapport van 14 mei 2014**, na afloop van haar verplichte vijfjaarlijkse evaluatie van de invoering van de richtlijn binnen de Unie, het volgende **concludeerde**: *"In dit stadium lijkt het niet noodzakelijk om de reikwijdte van de gekozen regelgeving of de drempels en percentages die in overeenstemming met de richtlijn worden toegepast, te wijzigen"*⁵.

In werkelijkheid deed de Belgische Regering net het tegenovergestelde. We lichten dit hierna verder toe.

Nog diezelfde maand, op 28 mei, werd in het Belgisch Staatsblad de wet van 19 april 2014 gepubliceerd, houdende invoering van Boek VII "**Betalings- en kredietdiensten**" in het Wetboek van Economisch Recht, houdende invoering van de definities eigen aan boek VII en van de straffen voor de inbreuken op boek VII, in de boeken I en XV van het Wetboek van Economisch Recht en houdende diverse andere bepalingen. Het volledige Wetboek zal in totaal 18 Boeken omvatten.

Dit Boek VII omvat ook het belangrijke hoofdstuk over de **Centrale voor Kredieten aan Particulieren (CKP)**, dat tot nu toe afzonderlijk het voorwerp uitmaakte van de wet van 10 augustus 2001. Deze wet zal bijgevolg ingetrokken worden.

Een aantal bepalingen betreffende de bescherming van de consument zijn nieuw en hebben betrekking op actieve klantenwerving, reclame, beoordeling van de kredietwaardigheid van de consument, en de toegang tot de activiteit van kredietbemiddelaar.

Op 28 mei werd een tweede wet van 19 april 2014 gepubliceerd. Deze wet regelt de verhaalmiddelen tegen sommige beslissingen van de FSMA genomen met toepassing van Boek VII of van Boek XV van het Wetboek van Economisch Recht, en wijzigt de wet van 2 augustus 2002 betreffende het toezicht op de financiële sector en de financiële diensten.

⁴ De wetten van 4 augustus 1992 op het hypothecair krediet en van 12 juni 1991 op het consumentenkrediet

⁵ Rapport van de Commissie aan het Europees parlement en de Raad betreffende de tenuitvoerlegging van Richtlijn 2008/48/EG inzake contracten voor consumentenkrediet, COM (2014) 259 final, pag. 22

4.2. Toepassing van de wet doorheen de tijd

De nieuwe regeling die werd ingevoerd door de **wetten van 19 april 2014** met betrekking tot Boek VII en tot de verhaalmiddelen voorziet een uitvoeringsbesluit met het oog op de effectieve toepassing van deze wetten. Het **Koninklijk Besluit van 19 april 2014** dat de inwerking-treding van beide wetten van diezelfde datum regelt, voorziet dat de bepalingen als volgt van kracht zullen worden:

Op 29 mei 2014:

De **definities** eigen aan Boek VII (artikel 2), het **toepassingsgebied** van Boek VII (titel 2), de bepalingen betreffende de **betalings-diensten**, met inbegrip van de burgerlijke sancties en de straffen voor de inbreuken (titel 3, hoofdstuk 1 van titel 5, en artikel XV.89), artikel VII.216 aangaande de **buitengerechtelijke regeling van consumentengeschillen** (titel 6), de slotbepalingen (titel 7), uitgezonderd artikel VII.220 (infra)

Op 1 april 2015:

De hoofdstukken betreffende het **consumentenkrediet en het hypothecair krediet**, en betreffende de **Centrale voor Kredieten aan Particulieren**, met inbegrip van de burgerlijke sancties en de straffen voor de inbreuken (hoofdstukken 1 tot 3 van titel 4 en hoofdstukken 2 en 3 van titel 5, en de artikelen XV.87, XV.88, XV.90)

Op 1 juli 2015:

De bepalingen betreffende de **toegang tot de activiteit van de kredietgevers en de kredietbemiddelaars** (erkenning en inschrijving), met de gedeeltelijke overdracht van de bevoegdheid van de FOD Economie naar de FSMA, met inbegrip van de besluiten tot uitvoering genomen op advies van de FSMA (titel 4, hoofdstuk 4, en artikel VII.220) en de bevoegdheden van de FSMA op het vlak van opsporing en vaststelling van inbreuken (artikelen XV.18 §2, XV.18/1, XV.18/2, XV.18/3, 5, 6, 7, 9 tot 12), en de straffen voor de inbreuken (artikel XV.91)

Bijgevolg dienen de uitvoeringsbesluiten genomen te worden overeenkomstig de data van inwerkingtreding van de bepalingen van Boek VII die erdoor moeten geregeld worden.

4.3. Toepassingsgebied

Boek VII is van toepassing op de betalingsdiensten, consumentenkredieten en hypothecaire kredieten gesloten met een "consument".

Ten opzichte van de respectieve toepassingsgebieden van de huidige wetgevingen stellen we weinig veranderingen vast, behoudens voor enkele toch niet onbelangrijke punten.

Twee van deze wijzigingen verdienen een korte toelichting.

Ontwikkelingen inzake consumentenkrediet

4.3.1. De “consument”

In werkelijkheid bevat Boek VII niet langer de definitie van “consument”, die werd opgenomen in het nieuwe Boek I van het Wetboek van Economisch Recht ⁶.

Art. 1, 1, 2° “consument: iedere natuurlijke persoon die handelt voor doeleinden die buiten zijn handels-, bedrijfs-, ambachts- of beroepsactiviteit vallen”.

Het is wel degelijk de **bedoeling van de wetgever** om de **definitie van consument te blijven toepassen op het gemengd krediet voor beroeps-en privédoeleinden** - zowel op het consumentenkrediet als op het hypothecair krediet - zoals momenteel het geval is, wat in de voorbereidende werkzaamheden met betrekking tot Boek VII op ondubbelzinnige wijze wordt bevestigd: “*Bedoeling is om de huidige toepassingsgebieden van zowel de wet op het consumentenkrediet als de wet op het hypothecair krediet te handhaven, in afwachting van de omzetting van de MCD*” ⁷.

4.3.2. De bewijsregeling

Een nieuwe bepaling van Titel 2 “Toepassingsgebied” versterkt de bescherming van de consument: “[...] *de bedingen en voorwaarden of de combinaties van bedingen en voorwaarden verboden en nietig van rechtswege voor zover die ertoe strekken de bewijslast voor de naleving van alle of een deel van de in dit boek bedoelde verplichtingen die rusten op de betalingsdienstaanbieder, de kredietgever of de kredietbemiddelaar, op de betalingsdienstgebruiker of de consument te leggen. Het komt aan de kredietgever toe het bewijs te leveren dat hij heeft voldaan aan de verplichtingen inzake kredietwaardigheidsbeoordeling, bedoeld in de artikelen VII.69, VII.75 en VII.77, van de consument en desgevallend van de steller van een persoonlijke zekerheid.*” [art. VII 2, §4, 2de lid]

Deze bepaling bestendigt het standpunt van de FOD Economie met betrekking tot de bewijsvoering inzake de informatieplicht en de raadplegingsplicht van de kredietgever, op basis van de artikelen 4 en 11 §1 van de huidige wet van 12 juni 1991 op het consumentenkrediet (WCK), die nog steeds van kracht is, en toegelicht in de commentaar op de wet in het geannoteerd wetboek consumentenkrediet dat de FOD Economie in 2012 op haar website publiceerde ⁸.

Er kunnen echter vraagtekens geplaatst worden bij de **opname van deze bepaling** in de titel betreffende het toepassingsgebied van boek VII, net als het vroegere artikel 4 WCK vrijwel ongewijzigd hernomen in het eerste lid van dit artikel VII.2 §4, in plaats van de principes van de bewijsvoering op te nemen in een eigen, afzonderlijk hoofdstuk, of zelfs in het precontractuele gedeelte, of nog in het, meer toepasselijke, gedeelte betreffende de onrechtmatige bedingen.

⁶ Wet van 7 november 2013 houdende invoeging van Titel 1 “Algemene definities” in Boek I “Definities” van het Wetboek van Economisch Recht, B.S. 29 november 2013

⁷ Memorie van toelichting, Wetsontwerp houdende invoeging van Boek VII. “Betalings- en kredietdiensten” in het Wetboek van Economisch Recht, houdende invoeging van de definities eigen aan boek VII en van de straffen voor de inbreuken op boek VII, in de boeken I en XV van het Wetboek van Economisch Recht en houdende diverse andere bepalingen, Kamer, 2013 - 2014, 3429/001, p. 17

⁸ <http://www.consumercredit.be/artikel-4-openbare-orde-en-dwingend-recht>
<http://www.consumercredit.be/artikel-11,-c2a7-1-de-informatieplicht-van-de-kredietgever.html>

4.4. Bescherming van de consument inzake consumentenkrediet

In overeenstemming met de opvatting van de wetgever inzake de bescherming van de consument werden in Boek VII nieuwe, **meer beschermende maatregelen voor de consument** opgenomen.

De grootste nieuwigheden hebben betrekking op de regels betreffende de promotie en reclame, het leuren, de informatieplicht vanwege de kredietgever, de precontractuele informatie die aan de consument moet worden verschaft, de onderzoeksplicht en de beoordeling van de kredietwaardigheid, de nevendiensten, de overdracht van persoonsgegevens.

4.4.1. Kredietpromotie

Reclame

In het gedeelte betreffende de kredietpromotie belichten we in het bijzonder de volgende bepaling, die een uitbreiding vormt op de huidige regeling:

“**Elke** reclame met betrekking tot consumentenkrediet vermeldt de volgende boodschap: “Let op, geld lenen kost ook geld.” (art. VII. 64. §2), dus niet enkel reclame met cijfers betreffende de kosten van het krediet, maar ook alle andere reclame.

4.4.2. Precontractuele fase en totstandkoming van de overeenkomst

Informatieplicht

Wat betreft de inlichtingen die door de kredietgever en de kredietbemiddelaar moeten worden gevraagd voor kredieten van meer dan **500 EUR**, dient de kredietgever of de kredietbemiddelaar respectievelijk een **kredietaanvraagformulier** of een **informatieaanvraagformulier** voor te leggen aan de consument en aan de persoonlijke zekerheidssteller in de vorm van een **vragenlijst** die alle gegevens bevat die door de kredietgever en/of bemiddelaar gevraagd worden. (art. VII. 69. §2, 1ste lid)

De nieuwe bepalingen zijn bedoeld om de kredietaanvraag gedeeltelijk te standaardiseren en om de kredietgever of, in voorkomend geval, de kredietbemiddelaar, te verplichten om bepaalde doelgerichte vragen te stellen.

De vragenlijst heeft minstens betrekking op het doel van het krediet, het inkomen, de personen ten laste, de lopende financiële verbintenissen waaronder het openstaand bedrag en het aantal kredieten in omloop. De Koning kan, bij een in Ministerraad overlegd besluit, deze lijst aanvullen ingeval het kredietbedrag 3.000 EUR overschrijft. (art. VII. 69. §2, 2de lid)

Dit formulier kan uiteraard zowel op papier als op om het even welke duurzame drager aangeleverd worden, bijvoorbeeld in het kader van “online banktransacties”.

Zowel op dit, als op andere vlakken, voorziet de Belgische wet een aantal vereisten die door de Europese richtlijn van 2008, die een gerichte volledige harmonisatie nastreefde, niet worden opgelegd. In dit opzicht maakt de Belgische wetgever uitvoerig gebruik van *goldplating*.

Ontwikkelingen inzake consumentenkrediet

Bijzondere raadgevingsplicht: het meest geschikte contract

Boek VII behoudt de verplichting voor de kredietgever om de consument “het best aangepaste” krediet aan te bieden (art. VII. 75) en neemt het vroegere artikel 15 WCK als zodanig over. Het principe om de bijzondere verplichting inzake de keuze van het best aangepaste krediet op de professionele overeenkomstsluitende partij van de B2C-relatie te laten wegen is nochtans in strijd met het algemene verbintenissenrecht. Volgens het principe *caveat emptor* moet de overeenkomstsluitende partij die daar belang bij heeft zelf de noodzakelijke informatie zoeken.

Bovendien is het behoud, in het Belgisch rechtsstelsel, van de bepaling die voorschrijft dat de **kredietgever verantwoordelijk** is om het best aangepaste krediet te zoeken, in strijd met artikel 5.6 van de Europese richtlijn 2008/48/EG, dat de definitieve keuze van het krediet bij de **geinformeerde consument** legt. Deze situatie is volledig identiek aan de situatie die reeds in 2010 bij het behoud van artikel 15 WCK werd aangeklaagd.

Onderzoeksplicht en beoordeling van de kredietwaardigheid

Er komen twee nieuwe maatregelen:

- een **jaarlijkse herbeoordeling van de kredietwaardigheid** van de consument voor contracten van onbepaalde duur, uiterlijk op de eerste werkdag volgend op de verjaardatum van het contract, op basis van een nieuwe raadpleging van de Centrale voor Kredieten aan Particulieren (CKP) van de Nationale Bank van België (NBB), behalve voor contracten waarvoor een nulstellings-termijn van minder dan of gelijk aan 1 jaar van toepassing is (**art. VII. 77. §1, 5° lid**)
- een **drempel met betrekking** tot een in de CKP geregistreerde niet-geregulariseerde wanbetaling van meer dan 1.000 EUR in het kader van een consumentenkrediet, **waarboven** het niet meer toegelaten is om een nieuw consumentenkrediet af te sluiten. De registratie van een niet-afgeloste wanbetaling van minder dan 1.000 EUR voor een consumentenkrediet of voor om het even welk bedrag met betrekking tot een hypothecair krediet brengt een aanvullende motivering door de kredietgever voor de toekenning van het consumentenkrediet met zich mee. (**art. VII. 77. §2, 2° lid**)

Door deze bepaling wordt, wat de Centrale voor Kredieten aan Particulieren van de Nationale Bank van België betreft, impliciet het principe van de “zwarte lijst” ingevoerd.

De BVK heeft meermaals, en in het bijzonder in haar advies van 4 oktober 2013 aan de Minister, aangegeven dat deze maatregel absoluut overbodig was omdat de rechter vandaag reeds met een eventuele registratie op het moment van toekenning van een krediet rekening houdt om de verantwoordelijkheid van de kredietgever te beoordelen.

Bovendien neemt het principe van een zwarte lijst iedere nuancering weg bij de beoordeling van de kredietwaardigheid, wat bijzonder ongunstig kan zijn voor de (toekomstige) aanvrager van het krediet. Op deze manier zal het bijvoorbeeld niet langer mogelijk zijn om een krediet toe te kennen aan een werkloze kredietaanvrager die een job aangeboden krijgt op voorwaarde dat hij kan beschikken over basis-mobiliteit (bijvoorbeeld een scooter).

Een registratie bij de CKP kan daarenboven het gevolg zijn van een geschil over een betaling en als dusdanig zijn aangeduid in de Centrale.

4.5. Centrale voor Kredieten aan Particulieren

Uitbreiding tot een schulden centrale

Een alternatief voor deze bepaling zou kunnen bestaan uit de **uitbreiding van de CKP naar andere relevante gegevens, zoals achterstallige betalingen op het vlak van telefonie**. Op die manier zou de kredietgever een volledig overzicht krijgen van de bestaande betalingsproblemen. In meer dan één op de drie collectieve schuldenregelingen komt immers geen enkel (achterstallig) krediet voor.

We verwijzen voor dit specifieke punt naar het **onderzoek door de Nationale Bank van België** op vraag van de toenmalige Minister bevoegd voor consumentenzaken, de heer Paul Magnette, naar "Het verband tussen betalingsachterstanden voor mobiele telefonie en betalingsachterstanden voor krediet"⁹

Dit onderzoek komt tot de volgende **belangrijke vaststellingen**:

- Er bestaat een significant verband tussen de betalingsachterstanden voor mobiele telefonie en voor krediet.
- Personen met betalingsachterstanden voor mobiele telefonie lopen 10x meer risico om ook een betalingsachterstand op te lopen voor krediet. Chronologisch gezien komt betalingsachterstand voor mobiele telefonie meestal als eerste voor.
- Betalingsachterstand voor mobiele telefonie gaat vaak vooraf aan het afsluiten van de eerste kredietovereenkomst.

De belangrijkste conclusies van dit onderzoek zijn bijgevolg:

- De informatie betreffende de registratie van een betalingsachterstand voor mobiele telefonie heeft een voorspellende waarde voor betalingsachterstanden inzake kredieten.
- De informatie "m.b.t. betalingsachterstanden bij telecomoperatoren kan een toegevoegde waarde betekenen voor de beoordeling van het kredietrisico van particulieren".

Er dient hierbij benadrukt te worden dat het Federaal Regeerakkoord 2014 dit voor de financiële sector bijzonder interessante punt overneemt: *"de gegevensbank van de Centrale voor Kredieten aan Particulieren (CKP) zal verder uitgebreid worden door er meer soorten onbetaalde kredieten (energie, telecom, personenbelasting, huur ...) in op te nemen, ter bescherming van de ondernemer, maar vooral van de consument met overmatige schuldenlast. Tegelijk zullen schuldenvrije consumenten sneller uit de CKP verwijderd worden."* De registratie van huurachterstal "geobjectieerd na een definitieve veroordeling door de Vrederechter" behoort eveneens tot de maatregelen voorzien door het Regeerakkoord Michel I.

De BVK staat positief ten aanzien van een uitbreiding van de gegevensbank van de Centrale naar andere vormen van schulden, en acht het nuttig om onbetaalde schulden voor telecom, energie, huur en personenbelasting te registreren, maar is van oordeel dat het in de nabije toekomst niet aangewezen is om over te gaan tot de registratie van andere vormen van schulden zoals facturen voor gezondheidszorg, schoolkosten, enz. ...

⁹ Beschikbaar via <http://www.nbb.be/doc/ts/publications/wp/wp212NL.pdf>

Ontwikkelingen inzake consumentenkrediet

Toegang van de kredietbemiddelaars

In het gedeelte betreffende de mededeling en de raadpleging van gegevens wordt **de onrechtstreekse toegang** van de **kredietbemiddelaars** tot het **geglobaliseerde antwoord** van de CKP-raadpleging door de kredietgever toegevoegd, onder zeer strikte voorwaarden en steeds in het kader van een concrete kredietaanvraag. Dit geglobaliseerde antwoord kan enkel betrekking hebben op de totale verbintenis- en de som van de consumenten, d.w.z. op het totaal aantal kredietovereenkomsten en de som van de geregistreerde kredietbedragen.

De informatie die de kredietgever hier kan verstrekken, **kan op geen enkele wijze betrekking hebben op een eventuele betalingsachterstand noch op de looptijd van de kredietovereenkomst of de nog te vereffenen termijnbetalingen**, dit onder meer met het oog op het vermijden van centralisatie of hergroeperingskredieten. Vermits de kredietgever zelf geen informatie ontvangt met betrekking tot de identiteit van de overige kredietgevers, kan deze dus niet verder doorgegeven worden.¹⁰

4.6. Toegang tot de activiteit van de kredietgevers en de kredietbemiddelaars

Twee belangrijke nieuwigheden:

De eerste houdt verband met de **bevoegdheidsoverdracht** inzake de erkenning of registratie van de kredietgevers **van de FOD Economie naar de FSMA**.

De tweede betreft een **vollendig nieuw hoofdstuk** dat geheel gewijd is aan de **inschrijvingsvoorwaarden en de voorwaarden voor uitoefening van de activiteit van kredietbemiddelaar**, zowel voor hypothecair krediet als voor consumentenkrediet, die beide eveneens door de FSMA erkend worden.

4.6.1. Kredietgevers

Wat kredietgevers betreft, wordt de bij de FSMA geconcentreerde controlebevoegdheid evenwel gedeeld met de FOD Economie, die belast is met de **voorafgaande controle van de geldigheid** van de overeenkomsten.

Het is te betreuren dat de FOD Economie niet onderworpen is aan een termijn van, bijvoorbeeld, een maand voor de goedkeuring van de contractuele documenten van de kredietgever.

4.6.2. Kredietbemiddelaars

Tot de **voorwaarden voor de inschrijving** van **kredietbemiddelaars** behoren, zonder onderscheid voor hypothecair krediet en consumentenkrediet:

- inschrijving bij de FSMA (art. VII.180 en 184),

40 ¹⁰ Zie voetnoot 7. Memorie van toelichting, wetsontwerp houdende invoeging van Boek VII, blz. 32-33

- beschikken over de door de Koning vastgelegde **beroepskennis** voor bemiddelaars, verantwoordelijken voor de distributie en personen in contact met het publiek.

In dit verband, rekening houdend met de nieuwe **wettelijke context** en met de inwerkingtreding van de nieuwe vereiste van beroepskennis op 1 juli 2015, waarvan de modaliteiten bij koninklijk besluit zullen moeten worden vastgelegd, houdt de BVK zich ter beschikking van de FSMA om, op haar aangeven, mee te werken aan het opstellen van de nodige kennisvereisten in het kader van de bemiddeling inzake consumentenkrediet.

- beschikken over voldoende geschiktheid en professionele betrouwbaarheid om hun taken als bemiddelaar en verantwoordelijke voor de distributie uit te voeren
- gedekt zijn door een beroepsaansprakelijkheidsverzekering
- zich aansluiten bij een **buitengerechtelijke regeling van consumentengeschillen (art. VII. 181 en 186)**
Er wordt een buitengerechtelijke klachtenregeling inzake financiële diensten ingesteld met als doel geschillen tussen een betalingsdienstaanbieder, kredietgever of kredietbemiddelaar aan de ene kant, en een consument, aan de andere kant, te helpen oplossen door hierover advies te verstrekken of op te treden als bemiddelaar. **(art. VII.216, 1ste lid)**

Het huidige Ombudsfijn wordt de **dienst voor bemiddeling inzake financiële diensten**, een onafhankelijk orgaan waarvan de voorwaarden worden vastgelegd in Boek XVI van het Wetboek van Economisch Recht, dat **belast is met de buitengerechtelijke klachtenregeling inzake financiële diensten**, in principe van toepassing vanaf 1 januari 2015.

De nieuwe **ombudsdienst voor de financiële diensten** is lid van de **Consumentenombudsdienst**, die operationeel zal zijn op 1 juni 2015.

Deze voorwaarden zijn tevens van toepassing voor bemiddelaars inzake consumentenkrediet met het statuut van agent in een nevenfunctie **(art. VII. 187)**. Een kredietbemiddelaar in nevenfunctie, zoals bedoeld in **art. VII. 72**, is in alle logica net als in de huidige wetgeving vrijgesteld van een reeks precontractuele verplichtingen (opgenomen in de artikelen VII. 70, 71, 74 en 75).

De voorwaarden voor inschrijving als bemiddelaar in nevenfunctie, die identiek zijn aan deze voor bemiddelaars in hoofdberoep, zijn dan ook volledig **incoherent en onevenredig** met het lichtere regime dat in het kader van de precontractuele fase voor bemiddelaars in nevenfunctie is voorzien. De verplichting tot het afsluiten van een beroepsaansprakelijkheidsverzekering zou bijvoorbeeld moeten worden geschrapt.

De voorwaarden inzake **nodige expertise en passende ervaring**, die oorspronkelijk in het wetsontwerp waren voorzien om een inschrijving als kredietbemiddelaar te verkrijgen, werden echter niet langer aangehouden.

Ten slotte, terwijl de tekst een mogelijkheid tot collectieve inschrijving voorziet voor makelaars en verbonden agenten **(art. VII.186 §4)**, is deze mogelijkheid niet voorzien voor agenten in nevenfunctie **(art. VII.187)**: is dit een bewuste keuze?

De wet bepaalt dat de FSMA, die de nieuwe bevoegdheid kreeg over deze materie, belast is met het

- opstellen van een reeks uitvoerende maatregelen, hetzij via koninklijk besluit, hetzij via reglement
- publiceren op zijn website van het geactualiseerde register van bemiddelaars inzake consumentenkrediet en van het overzicht van de wijzigingen tijdens de voorbije 12 maanden. **(art.VII.188 §5)**
- publiceren in het **Belgisch Staatsblad van het register van kredietbemiddelaars op 31 december van elk jaar.**

Opmerking: artikel VII.172 **voorziet geen publicatie in het Belgisch Staatsblad van de lijst van kredietgevers**. Ook hier: is dit de wens van de wetgever?

Ontwikkelingen inzake consumentenkrediet

4.7. Kennisvereisten voor kredietbemiddelaars inzake consumentenkrediet

Ter herinnering : de BVK besloot eind 2012 om kennisvereisten uit te werken in het kader van de consumentenkredietbemiddeling.

Dit project werd tot stand gebracht in samenwerking met COMEOS (de Federatie van de distributiesector) en Febelfin Academy.

De BVK stelt in samenwerking met Febelfin Academy een ondersteunende kennismodule ter beschikking bestaande uit twee delen: een algemeen deel gewijd aan de financiële omgeving, aan de basisprincipes van het burgerlijk recht en aan de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, en een deel dat specifiek gewijd is aan het consumentenkrediet. De kandidaten dienen daarna een examen af te leggen.

Tot op heden hebben reeds **meer dan 5.000 personen het examen afgelegd**.

De nieuwe wettelijke context voorziet in Boek VII echter vereisten op het vlak van beroepskennis, waarvan de modaliteiten zullen moeten worden vastgelegd bij koninklijk besluit, amper enkele maanden na het einde van de overgangperiode die aanvankelijk door de BVK was vastgelegd op 31 december 2014. De Raad van Bestuur van de BVK heeft bijgevolg besloten om de einddatum van de overgangperiode te laten samenvallen met de datum van inwerkingtreding van dit deel van de wet, zijnde 1 juli 2015.

Vanaf **1 juli 2015**, bij de inwerkingtreding van Titel 4 Hoofdstuk 4 van Boek VII van het Wetboek van Economisch Recht, betreffende de toegang tot de activiteit van kredietgever en kredietbemiddelaar, moeten de leden van de BVK zich ertoe verbinden om enkel te werken met bemiddelaars die voldoen aan de vereisten op het vlak van beroepskennis.

Net als in het verleden, door destijds de examens zowel wat betreft de inhoud als de procedures af te stemmen op deze die voor wat betreft de bankbemiddeling door de FSMA werden goedgekeurd, zal de BVK verder alles in het werk blijven stellen om ervoor te zorgen dat de examens die in het kader van de door de BVK uitgewerkte kennisvereisten werden afgelegd, door de bevoegde autoriteit erkend zullen worden.

4.8. Specifieke bevoegdheid op het vlak van onderzoek naar inbreuken

Boek VII heeft de onderzoeksbevoegdheden van de agenten aangesteld door de FOD Economie aanzienlijk uitgebreid met nieuwe bevoegdheden op het vlak van onderzoek en vaststelling van inbreuken. Ze mogen bijvoorbeeld aan **“mystery shopping”** doen¹¹. De sector hoopt dat deze nieuwe bevoegdheid correct zal worden uitgeoefend door de toezichthoudende autoriteit met naleving van de rechten van alle marktspelers.

¹¹ Artikel XV.17 ingevoegd in het Wetboek van Economisch Recht door artikel 4 van de wet van 19 april 2014.

4.9. Overgangsbepalingen

De wet bevat een belangrijke, maar moeilijk uitvoerbare overgangsbepaling (**art. 54 van Hoofdstuk VI**):

- de reglementaire bepalingen die werden genomen in uitvoering van de wet van 12 juni 1991 op het consumentenkrediet, (WCK) van de wet van 4 augustus 1992 op het hypothecair krediet, van de wet van 10 augustus 2001 betreffende de Centrale voor Kredieten aan Particulieren en de wet van 24 maart 2003 tot instelling van een basis-bankdienst blijven van kracht tot ze worden opgeheven.
- de **kredietgevers inzake consumentenkrediet** aan wie de minister van Economie op 1 juli 2015 op rechtsgeldige wijze een vergunning heeft verleend overeenkomstig artikel 74 van de wet van 12 juni 1991 op het consumentenkrediet, ontvangen **van rechtswege** een **voorlopige** vergunning die hen toelaat om hun activiteit verder te blijven uitvoeren.
- de **bemiddelaars inzake consumentenkrediet** die op 1 juli 2015 sinds ten minste één jaar hun activiteit van consumentenkredietbemiddeling uitoefenen en daartoe op rechtsgeldige wijze zijn ingeschreven bij de FOD Economie in overeenstemming met de wet van 12 juni 1991 op het consumentenkrediet, krijgen de **voorlopige** machtiging om deze activiteit verder uit te oefenen.
- de aanvraag tot of het verkrijgen van de definitieve vergunning als kredietgever en de inschrijving als bemiddelaar moeten bij de FSMA gebeuren binnen een termijn van 18 maanden na 1 juli 2015, zijnde ten laatste op 31 december 2016.
- als er geen verzoek om vergunning of inschrijving wordt ingediend of als een dergelijke vergunning of inschrijving niet binnen de voorziene termijn van 18 maanden wordt verkregen, vervalt de voorlopige vergunning of de voorlopige machtiging van rechtswege.

Blijven van kracht tot 1 juli 2015, de artikelen betreffende de erkenning en de inschrijving van de kredietgevers en de kredietbemiddelaars inzake consumentenkrediet (74 tot 79 WCK van het hoofdstuk controle en toezicht), de strafrechtelijke sancties (101 §1, 1° en 2° WCK) en de daaraan gekoppelde administratieve sancties (106 tot 108 WCK: intrekking of opschorting van de erkenning, schrapping of opschorting van de inschrijving) van de wet op het consumentenkrediet (art.54 §7)

Opmerkingen:

- We benadrukken de bijzonder complexe regeling met betrekking tot de inwerkingtreding van Boek VII, d.w.z. de teksten met betrekking tot :
 - de verplichtingen betreffende de toegang van kredietgevers en bemiddelaars (aanvraag tot erkenning en inschrijving bij de FSMA in de vorm en onder de voorwaarden **vastgelegd door de Koning** - art. VII.160 §1, 182 §1, 188 §1), met
 - de verplichtingen inzake de **antwoordtermijnen opgelegd aan de FSMA** (art. VII.160 §6, 182 §3, 188 §3), en
 - de verplichting - voor de kredietgevers - om **voorafgaand** de contracten aan de FOD Economie voor te leggen (art.VII.160 §5), en ten slotte
 - de bepalingen betreffende de overgangsregeling (art. 54 §5).
- We benadrukken de moeilijkheid voor de kredietgever om op 1 juli 2015 de termijn te controleren bepaald door artikel 54 §4, 4de lid: activiteit als kredietbemiddelaar inzake consumentenkrediet **“sinds ten minste 1 jaar en op rechtsgeldige wijze ingeschreven bij de FOD Economie (...)”**, wetende dat er op dit ogenblik geen bijgewerkte lijst bestaat, en rekening houdend met het feit dat de burgerlijke sanctie bepaald door artikel VII.196 §4, e) van toepassing is vanaf 1 april 2015.

Ontwikkelingen inzake hypotheccair krediet

Ontwikkelingen inzake hypothecair krediet

5.1. Het status quo van Boek VII wat het hypothecair krediet betreft

De wet van 19 april 2014 “houdende invoeging van Boek VII “Betalings- en kredietdiensten” in het Wetboek van Economisch Recht” herneemt voor het overgrote deel de bepalingen van de wet van 4 augustus 1992 op het hypothecair krediet.

Het luik “hypothecair krediet” van Boek VII zal op 1 april 2015 in werking treden, iets minder dan één jaar vóór de datum van 21 maart 2016 waarop de omzetting van Richtlijn 2014/17/EU van 4 februari 2014 “inzake kredietovereenkomsten voor consumenten met betrekking tot voor bewoning bestemde onroerende goederen”, waarover verder meer, een feit moet zijn.

Boek VII is dus als het ware de wachtkamer voor de reglementering van het hypothecair krediet die eerstdaags de omzetting van de Richtlijn in Belgisch recht zal moeten ondergaan.

De BVK herhaalt haar belangrijkste boodschap uit haar vorig jaarverslag, namelijk dat de wetgever eind 2013, begin 2014 met de voorbereiding van de wet van 19 april 2014 voor de correcte werkwijze heeft gekozen door te zorgen voor de instandhouding van de **scheiding tussen de reglementering van hypothecair krediet en deze van consumentenkrediet**, omwille van de rechtszekerheid. De begrippen en de technieken moeten voor de beide types kredieten glashelder blijven. Hiermee moet opnieuw rekening gehouden worden bij de opstelling van de teksten voor de omzetting van de Richtlijn.

Boek VII voert een belangrijk nieuw luik in met betrekking tot de kredietgevers en de bemiddelaars inzake hypothecair krediet. Dit luik zal in werking treden op 1 juli 2015.

Het luik betreft onder andere de **vergunnings- en bedrijfsuitoefeningsvoorwaarden van de kredietgevers**.

Geen enkele onderneming mag in België de activiteit van kredietgever uitoefenen als zij niet op voorhand van de FSMA een vergunning heeft verkregen of door haar is geregistreerd.

Hoewel de FSMA instaat voor de vergunning of de registratie, wordt er in een tweehoofdige controle voorzien. De FOD Economie moet de modelkredietovereenkomsten met inbegrip van de aflossingstabellen en het JKP (jaarlijkse kostenpercentage) goedkeuren alvorens de FSMA die vergunning of registratie aflevert.

De leden van het wettelijk bestuursorgaan van de kredietgever en de personen belast met de effectieve leiding moeten natuurlijke personen zijn. Zij moeten permanent beschikbaar over de vereiste professionele betrouwbaarheid en passende deskundigheid inzake kredietverstrekking.

De kredietgever moet beschikken over een organisatie die hem in staat stelt steeds de verplichtingen uit dit Boek VII en zijn uitvoeringsbesluiten na te komen. Hij moet in staat zijn na te gaan of zijn verbonden agenten en werknemers de verplichtingen uit Boek VII en zijn uitvoeringsbesluiten nakomen, inzonderheid de geldende bepalingen inzake beroepskennis.

De kredietgever moet ook registreren welke soorten onroerende goederen als zekerheid worden aanvaard en welk acceptatiebeleid inzake aanvragen tot hypothecaire kredietverstrekking wordt gehanteerd.

Ontwikkelingen inzake hypothecair krediet

De kredietgever mag geen beroep doen op een niet-ingeschreven kredietbemiddelaar.

Het luik voert eindelijk het **statuut van de bemiddelaar inzake hypothecair krediet in en loopt daardoor enigszins vooruit op de om te zetten Richtlijn**.

Geen enkele bemiddelaar inzake hypothecair krediet mag de activiteit van bemiddelaar inzake hypothecair krediet uitoefenen als hij niet op voorhand in het daartoe door de FSMA bijgehouden register is ingeschreven.

Niemand mag de titel van bemiddelaar inzake hypothecair krediet voeren om aan te geven dat hij de activiteit van bemiddelaar inzake hypothecair krediet uitoefent, als hij niet op voorhand door de FSMA is ingeschreven.

Als één van de inschrijvingsvoorwaarden geldt dat de kredietbemiddelaars moeten beschikken over de vereiste beroepsbekwaamheid, die nog in een uitvoeringsbesluit zal gepreciseerd worden. Dat KB zal moeten rekening houden met de kennisvereisten opgenomen in de Richtlijn. Ze moeten ook over voldoende geschiktheid en professionele betrouwbaarheid voor de uitoefening van hun taken beschikken. Zij moeten een beroepsaansprakelijkheidsverzekering afsluiten. Verder geldt onder meer dat ze alleen met hypotheekondernemingen die over een vergunning beschikken mogen handelen en moeten toetreden tot een buitengerechterlijke regeling van consumentengeschillen.

Bemiddelaars inzake hypothecair krediet, die op 1 juli 2015 ten minste één jaar de activiteit van hypothecaire kredietbemiddeling uitoefenen, zullen voorlopig gemachtigd zijn om deze activiteit verder te zetten. Zoals de kredietgevers dienen zij nochtans binnen een termijn van 18 maanden, hetzij tegen 1 januari 2017, een definitieve machtiging te bekomen om te vermijden dat de voorlopige machtiging van rechtswege zou vervallen.

Twee determinerende elementen van de om te zetten Richtlijn, namelijk het **jaarlijks kostenpercentage (JKP)**, tot op heden onbekend in hypothecair krediet, en het nu wettelijk verplichte **gestandaardiseerde Europese informatieblad, de "ESIS"**, waarvan de inhoud grondig werd herzien, zullen een **verregaande aanpassing** vergen van het luik hypothecair krediet van Boek VII en van de informatietoepassingen van de hypotheekondernemingen.

De omzetting van de Richtlijn mag niet voor gevolg hebben de toegang tot verwerving van residentieel vastgoed door middel van hypothecair krediet te bemoeilijken en kleine en middelgrote marktpelers te doen afhaken omwille van de te hoge investeringskost, de te zwakke rentabiliteit en het risico op overdreven sancties. Laten we niet vergeten dat bij de overgang van koninklijk besluit nr. 225 van 6 januari 1936 naar de wet van 4 augustus 1992 reeds heel wat ondernemingen hun hypotheekactiviteit hebben stopgezet. Er bestaat **geen betere consumentenbescherming dan door een gezonde concurrentie tussen een veelheid van marktpelers**.

De BVK dringt er sterk op aan dat de **wet die zal voorzien in de omzetting van de Richtlijn zou gepubliceerd zijn uiterlijk tegen het einde van het eerste semester van 2015, om het de kredietgevers mogelijk te maken zich qua programmatie en ICT tijdig voor te bereiden tegen de door de Richtlijn opgelegde datum van inwerkingtreding van de omzettingswetgeving, namelijk 21 maart 2016**. Inderdaad, niet-tegenstaande dat de sector de Europese wetgever gewezen heeft op de slechte ervaring met de Richtlijn van 2008 inzake consumentenkrediet, die ook niet voorzag in een specifieke termijn na de publicatie van de omzettingswet om het de kredietgevers mogelijk te maken zich aan de nieuwe nationale wetgeving aan te passen, is er in de Richtlijn opnieuw niet in een specifieke termijn voor de kredietgevers voorzien.

5.2. De omzetting van de Europese Richtlijn in het verschiet

De Europese Commissie publiceerde op 31 maart 2011 haar Voorstel van Richtlijn inzake Woningkredietovereenkomsten, dat vrij "principles based" was.

De Europese richtlijn "**inzake kredietovereenkomsten voor consumenten met betrekking tot voor bewoning bestemde onroerende goederen**" van 4 februari 2014 werd een veel meer gedetailleerde tekst. Ze moet uiterlijk 21 maart 2016 in nationaal recht worden omgezet en zal van toepassing zijn op kredietovereenkomsten geldig afgesloten vanaf die datum.

Gezien de slechte werking van de Amerikaanse en enkele Europese hypotheekmarkten en de talrijke problemen met kredietverstrekking in valuta andere dan die waarin de kredietnemer zijn loon ontvangt, werd onder meer gefocust op een hoge bescherming van de consument, gedragsregels voor kredietgevers en kredietbemiddelaars, kennis- en bekwaamheidsvereisten voor personeelsleden van kredietgevers en kredietbemiddelaars en de rol van de nationale bevoegde autoriteiten met betrekking tot het toezicht op de markt.

De Richtlijn regelt de precontractuele fase, namelijk de reclame, de koppel- en gebundelde verkoop, de algemene informatie, de geïndividualiseerde informatie onder de vorm van het gestandaardiseerde Europese informatieblad (ESIS), de adequate toelichtingen zowel met betrekking tot de kredietovereenkomsten als de nevendiensten, zoals verzekeringen, en de adviesverstrekking, als onderscheiden dienst, die losstaat van de krediettoekenning en al dan niet vergoed wordt.

De Richtlijn zal van toepassing zijn, ongeacht het bedrag, op hypotheccair gewaarborgde kredietovereenkomsten, ongeacht het doel, en kredietovereenkomsten voor het verwerven of behouden van eigendomsrechten op onroerend goed, ongeacht de waarborg.

De Richtlijn legt een jaarlijks kostenpercentage op, waarvan de berekeningsmethode en de berekeningsbasis gedetailleerd geregeld worden. Een "JKP" drukt de totale kosten van het krediet voor de consument uit in een percentage op jaarbasis van het totale kredietbedrag. De techniek is in ons land gekend voor consumentenkredieten maar is nieuw voor hypotheccair krediet. Het JKP zou het voor de consument eenvoudiger moeten maken de kost van een aangeboden krediet met die van een ander te vergelijken, maar het concept van het JKP is zeer kunstmatig en problematisch.

De Richtlijn hecht heel wat belang aan de kredietwaardigheidsbeoordeling, de interne en externe informatiebronnen, die toelaten die kredietwaardigheid te bepalen, de waardebepaling van het onroerend goed en de toegang tot gegevensbanken.

Enkele artikelen van de Richtlijn regelen de contractuele fase van het krediet, zoals de vervroegde terugbetaling van het kredietsaldo.

Vooral **positief** is de **wettelijke officialisering van de ESIS**, afgezien weliswaar van de gedetailleerde reglementering ervan, en de **invoering van het gedetailleerde statuut voor kredietbemiddelaars**, waar België al decennia op wacht.

De Richtlijn bepaalt dat zij de Lidstaten niet belemmert strengere bepalingen aan te houden of daarin te voorzien om de consumenten te beschermen, behalve inzake de gestandaardiseerde ESIS en het JKP. Dit **opvallende gebrek aan harmonisering beoordelen we negatief**, gezien minimale harmonisering bij omzetting in nationaal recht gewoonlijk leidt tot overregulering, verhoging van de kosten en onevenwicht in de afweging van de belangen van kredietnemers en kredietgevers. De wetgever moet er dus specifiek over waken dat een voldoende sterke mededinging en een **voldoende grote waaier transparante producten op de markt kunnen bestaan en dat de kredietnemer met kennis van zaken zijn beslissingen kan nemen**.

Ontwikkelingen inzake hypotheccair krediet

Op 30 september 2014 organiseerde de **Europese Commissie** een **live chat** met consumenten en stakeholders over de Richtlijn. Op een vraag over de mogelijkheden van **grensoverschrijdende kredietverstrekking** antwoordden de experts van de Commissie dat kredietgevers soms weigerachtig staan tegenover het verstrekken van een krediet voor het verwerven van een woning in het buitenland. Dit wordt verklaard door factoren als de buitenlandse ligging, de verschillende schuldvorderingsprocedures, de problemen van toegang tot de kredietrisicocentrales, de verschillende standaarden voor deskundig verslag over het te hypotheekeren goed, de verschillende regimes van openbaarmaking van de gevestigde zekerheden en het eigen risicobeleid van de kredietgever tegenover dergelijke kredieten, naast de taalproblemen. De experts deelden mee dat de nieuwe Richtlijn op verscheidene van deze factoren een antwoord biedt, zoals de bepaling dat er geen discriminatie van de kredietgevers in de toegang tot de risicocentrales mag bestaan. Ze lieten verstaan dat toekomstige aanpassingen van de Richtlijn desgevallend met nog meer van deze factoren kunnen rekening houden. Voor de sector is het evenwel duidelijk dat het beste antwoord op deze factoren enkel kan komen van **doorgedreven harmonisering van Europese bepalingen die met respect voor het subsidiariteitsprincipe genomen worden**.

Ook organiseerde de **Europese Commissie** op 18 november 2014 een “**Conference on emerging challenges in retail finance and consumer policy**”, met als één van de agendapunten “What could be next on the EU mortgage credit agenda?”. De Commissie zou blijkbaar nog initiatieven willen nemen op het vlak van de principes inzake het voorkomen, beperken en oplossen van wanbetaling in hypotheccair krediet en inzake kredietregisters.

Ondertussen heeft de **European Banking Authority** twee **Opinies** gepubliceerd over **Good Practices in hypotheccair krediet inzake responsible lending en inzake behandeling van kredietnemers met betalingsmoeilijkheden**. Deze Opinies dienen om de nationale overheden te helpen bij de omzetting van de nieuwe Richtlijn. De EBA kan van haar Opinies Guidelines maken, want in haar Werkprogramma voor 2015 deelde ze mee dat ze een samenhangende toepassing van de Richtlijn van 4 februari 2014 over de lidstaten heen wil waarborgen. Guidelines moeten door de lidstaten opgevolgd worden, zoniet moeten de lidstaten hun redenen opgeven.

5.3. Een verwachte afslanking van de fiscale gunstmaatregelen

In de voorbije jaren heeft de BVK erop gewezen dat het verwerven van de enige eigen woning, zowel via aankoop als via nieuwbouw, prioritair voor fiscale begunstiging in aanmerking moet komen.

Woonstimuli verstrekt via de kredietverlening houden het voordeel in dat ze gespreid worden over langere termijn, de koopkracht op peil houden en op sociaal-economisch vlak ertoe bijdragen dat ook lagere inkomensklassen een eigen woning kunnen verwerven of renovaties kunnen uitvoeren. **Maatregelen die een direct voordeel opleveren, zoals premies en BTW-verlagingen, hebben een prijsverhogend effect en een onmiddellijke budgettaire weerslag voor de overheid**. Idem wat betreft de verlaging van de registratierechten of het belangrijke abatement ter zake zoals in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Een woningkrediet blijft best verbonden met een hypotheccaire inschrijving. Een hypotheccaire inschrijving vormt voor de kredietgever een stabiele waarborg en leidt tot een lager risiconiveau en dus tot lagere contractuele rentevoeten. De BVK pleit in dit verband bovendien voor een verlenging van de geldigheidsduur van de hypotheccaire inschrijving van 30 tot 40 jaar (zie verder).

De bevoegdheid over de modaliteiten van de fiscale stimuli voor de woningmarkt worden inzake de eigen woningen vanaf inkomstenjaar 2014, aanslagjaar 2015, van het federale niveau overgeheveld naar het regionale niveau.

De BVK stelt vast dat, op het ogenblik van het opstellen van dit jaarverslag, de drie gewesten nog volop in de uitwerkingsfase van hun fiscale teksten zitten.

Ontwikkelingen inzake hypotheccair krediet

De federale overheid blijft bevoegd voor de fiscaliteit van het hypotheccair krediet van de woningen die geen eigen woningen zijn. Blijven onder andere geregeld op het federale niveau de belastingvermindering van 30 % in lange termijn sparen die betrekking kan hebben op hypotheccaire kredieten voor een andere dan de enige en eigen woning of op vrije levensverzekeringsspolissen.

Vanaf 1 januari 2015 bestaan er drie verschillende woonbonusregimes (Vlaamse, Brusselse en Waalse gewest) rekening houdend met de specifieke budgettaire mogelijkheden, arbitrages en prioriteiten van elk gewest.

De woonbonus is van een belastingaftrek naar een belastingvermindering omgezet om de bevoegdheid voor de woonbonus te kunnen overdragen naar de gewesten. In het vroegere regime wordt met de woonbonus een bepaald bedrag van het belastbare inkomen afgetrokken. Dat levert een voordeel op tegen het hoogste belastingtarief, het marginale tarief. De gewesten hebben echter niet de bevoegdheid om de belastbare grondslag te wijzigen. Ze kunnen enkel een belastingvermindering toekennen, waarmee een bepaald bedrag wordt afgetrokken van de verschuldigde belastingen.

Voor de periode tot eind 2014 wordt het oude fiscale voordeel verdergezet. Zowel lopende als nieuwe kredieten afgesloten vóór 1 januari 2015 zullen een belastingvermindering tegen het marginale belastingtarief, afhankelijk van het inkomen, genieten dat kan oplopen tot 50%.

In het **Vlaamse Gewest** vermindert, voor de kredieten waarvan de notariële akte vanaf 1 januari 2015 werd verleden, het basisbedrag van de belastingvermindering van 3.040 euro tot 2.280 euro per belastingplichtige, waarin zoals tevoren de verhoging van 760 euro, gedurende de eerste tien jaar vanaf het jaar waarin het hypotheccair krediet is aangegaan, is inbegrepen. De belastingvermindering zal berekend worden tegen het vaste belastingtarief van 40%. Daarnaast is er de verhoging met 80 euro als men op 1 januari van het jaar volgend op het jaar waarin het hypotheccair krediet is aangegaan minstens drie kinderen ten laste had.

Er zullen geen indexeringen van deze bedragen meer volgen en dit voor alle contracten. De bedragen van toepassing in aanslagjaar 2015 blijven dus gehandhaafd, ongeacht welk fiscaal voordeel men voor de eigen woning bezit.

Voor de kredieten aangegaan voor het eind van 2014 zal er eveneens geen indexering van de maximumbedragen van het oude fiscale voordeel meer gebeuren.

Een herfinancieringskrediet, waarvan het oorspronkelijke krediet van vóór 1 januari 2015 dateert, blijft eveneens van het oude regime genieten.

In de verklaring van het gewestelijk beleid 2014-2019 van het **Brusselse Hoofdstedelijk Gewest** is erin voorzien dat het mechanisme van de woonbonus tot in 2017 behouden wordt. Ondertussen zal er overgegaan worden tot een analyse en evaluatie van de fiscale maatregelen, waaronder de woonbonus, ter voorbereiding van een globale fiscale hervorming, die in 2017 in werking moet treden. Gezien dit gewest ook geen beslissing neemt over het tarief voor de belastingvermindering zou dit gedurende deze overgangsperiode 45 % blijven.

Het **Waalse Gewest** gaat eveneens het woonbonusregime voor de contracten vanaf 1 januari 2015 gedeeltelijk afzwakken. Het tarief voor de belastingvermindering wordt 40 %. In tegenstelling tot wat beslist werd in het Vlaamse Gewest, is er evenwel niet voorzien in een bevrozing van de maximumbedragen voor het fiscale voordeel, noch in een verlaging ervan.

Het Waalse Gewest is evenwel zinnens tegen 2016 een solidaire en moderne familiale fiscaliteit uit te bouwen. Er zou geen enkele piste uitgesloten worden. Desgevallend zou zelfs de woonbonus opgeheven worden, met als tegengewicht het opheffen van de onroerende voorheffing.

Ontwikkelingen inzake hypotheccair krediet

5.4. Opwaardering van de communicatie met het Notariaat

5.4.1. Het prioritaire dossier: digitalisering van de communicatie

Eind 2013 beslisten de **BVK** en de **Federatie van het Notariaat** samen oplossingen te vinden voor het optimaliseren en efficiënter maken van de werking tussen Notariaat en financiële instellingen. Het was de bedoeling op een aantal prioritaire domeinen van de kredietverstrekking en het kredietbeheer en van de nalatenschappen quick wins te realiseren. Wat het kredietproces betreft gaat het onder meer om de flow van de aanvragen en bevestigingen van afrekeningen van kredieten en de elektronische verzending naar de notarissen van ontwerpakten en begeleidende documenten in het kader van nieuwe hypotheccaire kredietakten en het vaststellen van de datum van het verlijden van de akte. Eerst zou de communicatie geformaliseerd en gerationaliseerd worden en daarna de processen. De aandacht zou daarbij gaan naar die domeinen waarin grote volumes verwerkt worden.

Er werd inderdaad vastgesteld dat e-notariaat nog geen succes is en dat de communicatie tussen kredietgevers en Notariaat op de meest uiteenlopende wijzen gebeurt, wat onveiligheid in de hand werkt. Daarom zal voortaan in een uniek elektronisch adres voor elk notaris-kantoor voorzien worden, een **“single point of contact” (SPOC)**, wat parallelle systemen uitsluit.

Een andere reden voor dit gebrek aan succes is het feit dat de gestructureerde standaardvormen op de e-loketschermen van het e-notariaat in 2006 werden gecreëerd en nadien nooit werden geëvalueerd. Een nieuw schermenmodel voor de fase “Aanvragen” van de notarissen gericht aan de kredietinstellingen met betrekking tot de kredieten werd daarom voorgesteld. Deze aanvragen betreffen onder meer de afrekeningen van kredieten en actualisering van ervan.

Er moet dus meer digitaal gecommuniceerd worden met een beveiligd communicatiekanaal, waarbij **“Transport Layer Security” (TLS)** werd vooropgesteld. Beveiliging van de gegevensuitwisseling is een prioriteit.

Een aantal maanden na de installatie van de SPOC en de TLS zou er dan niet meer met een mailadres buiten de domeinnaam Belnot, fax of gewone brieven gewerkt worden.

Ondertussen zouden alle notarissen de SPOC structuur in werking moeten gesteld hebben en hebben alle banken, die aan de werkzaamheden van de Werkgroep “Digitalisering van de communicatie tussen Notariaat en financiële instellingen” deelnamen, de TLS geïnstalleerd of maken zij hun servers voor deze installatie klaar.

De nieuwe werkomgeving zal meerwaarde bieden door tijdswinst, beperking van de administratieve interventies en veiligheid van de verichtingen.

Naast het schermenmodel voor de aanvragen van notarissen, dat ondertussen werd uitgetest binnen het Notariaat, wordt er eveneens gewerkt aan een schermenmodel voor de communicatie uitgaande van de kredietgevers in de fase van de eigenlijke kredietverstrekking. Daartoe werd eerst onderzocht op welke manier de hypotheekondernemingen met de notarissen communiceren vanaf de overmaking van het dossier aan de notaris tot aan het verlijden van de hypotheekakte.

Er moet mee rekening gehouden worden dat dit en andere dossiers, waarover de sector met het Notariaat in contact staat, wat langzamer vorderden dan verwacht, onder meer door de modernisering van de patrimoniumdocumentatie van de overheid. Het Notariaat heeft eind vorig jaar één van de grootste ICT-projecten van de laatste jaren afgewerkt, waarbij alle notaris-kantoren vanaf 1 januari 2015 verplicht de akten elektronisch moeten neerleggen op de Registratie en het hypotheekkantoor.

5.4.2. De bijwerking van het Protocol van Febelfin – Assuralia – Federatie van het Notariaat

Aan de hand van een Protocol verstrekken de Federatie van het Notariaat, Assuralia en de BVK geregeld aanbevelingen aan hun leden notarissen en hypotheekondernemingen over **modernisering van werkwijzen en van de drietalige modelakten in het kader van hypotheccair krediet**. Deze modernisering worden uitgewerkt door de interprofessionele werkgroep “Kredietinstellingen – Notariaat – Hypotheekbewaarders”.

Het Protocol is een evolutief document dat de doeltreffendheid in de samenwerking tussen notaris en onderneming beoogt, wat vanzelfsprekend ook de cliënt ten goede komt. Het sluit overigens aan bij het hoger beschreven project van de digitalisering van de communicatie tussen hypotheekondernemingen en het Notariaat. Het werd voor het eerst begin 2005 gepubliceerd en is thans aan een bijwerking toe. Het is tevens de bedoeling zo mogelijk alle sectoren van hypotheekondernemingen en dus alle niet-leden van Febelfin bij dit Protocol te betrekken.

Naast de toelichting bij de diverse modelakten, gaat het Protocol onder meer over de vertegenwoordiging van de hypotheekonderneming bij het verlijden van een kredietakte, de verwittiging door de notaris van het verlijden van de akte om de hypotheekonderneming in de mogelijkheid te stellen haar verplichtingen tegenover de Centrale voor Kredieten aan Particulieren (CKP) na te komen, de uniforme werkwijze voor de elektronische overmaking van het kredietbedrag aan de notaris ter vervanging van de overhandiging van een cheque bij het verlijden van de akte.

Het gaat eveneens over de vereenvoudigde werkwijze voor de notaris voor de dossiers van opheffing-doorhaling van een inschrijving van een conventionele hypotheek, die dient voor de grote meerderheid aan eenvoudige dossiers en waarbij de notaris zelf een notarieel certificaat opstelt waarin hij eenzijdig bevestigt dat de schuldeiser zich akkoord verklaard heeft met de opheffing-doorhaling of de vermindering van de hypotheek. Ook over de akte van hypotheekoverdracht, waarin zowel de nieuwe hypotheekvestiging als de eenzijdige verklaring van de notaris inzake de opheffing-doorhaling is opgenomen.

Verder behandelt het Protocol de werkwijze met het formulier voor de aanvraag door de notaris van een afrekening inzake hypotheccair krediet.

In een afzonderlijk protocol zal een eind 2014 besproken modus vivendi voor de problematiek van de sociale en fiscale notificaties bij de omzetting van de hypothecaire volmachten opgenomen worden.

5.5. Het nieuwe solidariteitsmechanisme inzake schuldsaldoverzekeringen voor personen met een verhoogd gezondheidsrisico

Eind 2011 verwierp het Grondwettelijk Hof een beroep tot vernietiging van een aantal artikelen van de wet van 21 januari 2010 “tot wijziging van de wet op de landverzekeringsovereenkomst wat de schuldsaldoverzekeringen voor personen met een verhoogd gezondheidsrisico betreft”. Gezien, door de moeizame regeringsvorming en de eurocrisis in 2010-2011, de tijd voor het inwerkingstellen van een reeks bepalingen van die wet versterken was, heeft de vorige Minister van Economie de wettekst aangepast en opgenomen in een hoofdstuk “Nadere bepalingen betreffende sommige verzekeringsovereenkomsten die de terugbetaling van het kapitaal van een krediet waarborgen” van de wet van 4 april 2014 “betreffende de verzekeringen”.

Het **Koninklijk Besluit van 10 april 2014** voorziet in de uitvoering van de wet.

Ontwikkelingen inzake hypothecair krediet

De wettelijke regeling is van toepassing op schuldsaldoverzekeringen ter dekking van een hypothecair krediet dat wordt aangegaan voor het verwerven of verbouwen van de enige eigen woning.

Een Opgvolgingsbureau voor de tarifiering zal de verzoeken tot onderzoek van dossiers die de verzekeraars weigerden of waarvan de bijpremie meer dan 75 % bedraagt behandelen.

Om de premie voor de klant betaalbaar te houden, wordt een Compensatiekas opgericht, die het deel van de bijpremie dat meer bedraagt dan 125 % van de basispremie voor haar rekening zal nemen. De tussenkomst van de Compensatiekas wordt beperkt tot 800 % van de basispremie. De Compensatiekas zal tevens de werkingskosten van het Opgvolgingsbureau ten laste nemen. **De verzekeraars, die levensverzekeringen als waarborg voor kredieten aanbieden, en de hypothecaire kredietgevers zijn hoofdelijk gehouden aan de Compensatiekas de stortingen te doen nodig voor het volbrengen van haar opdracht en om haar werkingskosten te dragen. Zij wordt dus gezamenlijk gefinancierd door de verzekeringssector en de kredietsector volgens een 50/50-verdeling. Deze Compensatiekas is opgericht onder de vorm van een VZW en heet "Accesso".** Ze is erkend door de Koning na advies van de FSMA.

Gezien deze reglementering geldt voor zowel door de kredietgever gevraagde schuldsaldoverzekeringen als door de kredietnemer vrijwillig aangegane schuldsaldoverzekeringen, moeten de betrokken verzekeraars periodiek de Compensatiekas, met het oog op de opstelling van de afrekeningen, over deze bestaande verzekeringen informeren.

De verzekeraars en de hypotheekondernemingen vermelden op elke prospectus, reclame en verzekeringsvoorstel dat betrekking heeft op het verlenen van hypothecaire kredieten en levensverzekeringen die de terugbetaling van deze kapitalen dekken, op begrijpelijke wijze informatie over het bestaan van dit solidariteitsmechanisme.

De tussenkomst van de Compensatiekas komt verhoudingsgewijs in mindering van het totale bedrag dat de verzekeringsonderneming van de kandidaat-verzekeringnemer eist. Op dezelfde manier als het derdebetalersstelsel voor de verplichte ziekteverzekering, hoeft de verzekeringsnemer de tussenkomst niet zelf te vragen. De verzekeraar richt zich rechtstreeks tot de Compensatiekas om het bedrag van de tussenkomst terug te vorderen die aan de verzekeringsnemer is toegekend.

De nieuwe regeling trad op **1 januari 2015** in werking.

5.6. Wetgevend initiatief ter verlenging van de geldigheidsduur van de hypothecaire inschrijving

De geldigheidsduur van de hypothecaire inschrijvingen werd vanaf 1 januari 1993 van 15 op 30 jaar gebracht. Die geldigheidsduur van de inschrijving zou verder verlengd moeten worden, voornamelijk om latere kredietvoorschotten te vergemakkelijken, rekening houdend met de verlenging van de levensduur en de vergrijzing.

Sinds de jaren 1990 **werken de kredietgevers met kredietopeningen van onbepaalde duur met wederopnamemogelijkheid en met hypotheek voor toekomstige schuldvorderingen.**

Wederopnames dienen bijvoorbeeld voor het spreiden van verbouwingen in de tijd, het uitvoeren van werken voor energiebesparing of comfortverbetering, het financieren van de opleg na (echt)scheiding om de andere partner te vergoeden, het aanpassen van de woning aan

Ontwikkelingen inzake hypothecair krediet

de noden van leeftijd of handicap, het ombouwen van de woning tot een kangoeroewoning of een intergenerationele woning, het aankopen van een tweede verblijf of een opbrengstwoning.

Het is niet de bedoeling de looptijd van de woningkredieten zelf te verlengen, maar die van de inschrijving van de zakelijke waarborg voor die kredieten, om te kunnen rekening houden met de reële behoeften van de kredietnemers.

Een verlenging van de geldigheidsduur van de hypothecaire inschrijving betekent minder kosten en administratie voor personen die in de laatste jaren van de dertigjarige geldigheidsduur in het kader van hun kredietopening of hun hypotheek voor alle sommen bijvoorbeeld hun woning willen aanpassen of verbeteren.

Kredietnemers zien in de context van die doeltreffende werkwijzen van kredietopening en hypotheek voor alle sommen de zin van kosten omwille van de vereiste vernieuwingen van de inschrijving wegens de te korte geldigheidsduur van de inschrijving, al weze het dertig jaar, niet in.

Het komt hun inderdaad niet coherent over enerzijds over een nuttig kredietinstrument op lange termijn te kunnen beschikken, namelijk een kredietopening van onbepaalde duur met een hypotheek voor alle sommen, en anderzijds op een bepaald ogenblik een aantal kosten te moeten betalen omdat de wetgever nu eenmaal een moment bepaald heeft voor vernieuwing - voor opnieuw 30 jaar - van de hypothecaire inschrijving.

De kredietnemers zullen er minder moeite mee hebben te begrijpen dat, wanneer ze niet het einde van de geldigheidsduur willen afwachten, namelijk het 60ste jaar in geval van vernieuwing na 30 jaar en slechts het 40ste jaar wanneer het sectorvoorstel wordt gevolgd, de hypothecaire inschrijving op hun woning wel op één of andere dag zal moeten opgeheven en doorgehaald worden, namelijk wanneer ze hun woning verkopen, wanneer ze het krediet volledig willen terugbetalen en de inschrijving willen laten opheffen en doorhalen of wanneer ze komen te overlijden en hun erfgenamen het goed vrij van hypotheek willen maken. Dat die verrichting kosten met zich meebrengt zal hun vanzelfsprekender overkomen dan de administratie en de kosten voor een vernieuwing van de inschrijving.

Vandaag staan de kredietnemers dus voor de keuze. Ofwel vernieuwen ze de inschrijving en moeten ze kosten betalen, ofwel vernieuwen ze niet maar dan verliezen ze bij woonkredieten de fiscale voordelen. Men onderkent dus onmiddellijk het nut van een verlenging van de geldigheidsduur van de inschrijving.

Er is ook een belangrijk **fiscaal argument**. Naar de interpretatie van de belastingadministratie zou niet alleen een krediet minstens tien jaar moeten duren om fiscale voordelen te kunnen genieten, maar ook de hypothecaire inschrijving die voor dat krediet geldt. Gezien het vervallen van de geldigheidsduur na 30 jaar is dat niet steeds het geval wanneer bijvoorbeeld in het kader van een kredietopening van onbepaalde duur een nieuw krediet van 15 jaar wordt aangegaan in het 23ste jaar van die kredietopening waarvoor in het begin een hypotheek werd bedongen en ingeschreven. Deze interpretatie leidt ertoe dat onaangepaste oplossingen moeten gezocht worden, onder meer door de kredietnemers, maar ook de hypotheekondernemingen, op te zadelen met vervroegde vernieuwingen van de bestaande hypothecaire inschrijvingen, dus met nutteloze administratie en kosten.

Ontwikkelingen inzake hypothecair krediet

5.7. Wetgevend initiatief voor de elektronische ondertekening van zekerheden

De wet van 11 maart 2003 “**betreffende bepaalde juridische aspecten van de diensten van de informatiemaatschappij**”, thans opgenomen in Boek XII “**Recht van de elektronische economie**” van het Wetboek Economisch Recht, heeft als doel de **juridische belemmeringen voor elektronische ondertekening weg te nemen**.

Diezelfde wet bevat ook een **lijst met uitzonderingen** en stelt namelijk dat de juridische **belemmeringen onder meer niet worden weggenomen voor persoonlijke en zakelijke zekerheden**, zoals hypotheek, pand, loonoverdracht en borgstelling, gesteld door consumenten.

Vandaag is het dus onmogelijk deze zekerheden digitaal te laten ondertekenen.

Binnen afzienbare tijd **moet hiervoor het wettelijk kader gecreëerd worden**, dat zo ruim mogelijk zal moeten zijn en zowel zakelijke als persoonlijke zekerheden moet omvatten. Er wordt daarbij gedacht aan een reglementering die in alle gevallen de elektronische handtekening mogelijk maakt.

Het federale regeerakkoord van oktober 2014 beoogt trouwens de voorbereiding van een ondersteunend kader voor de ontwikkeling van de elektronische handel.

In de nabije toekomst zal voor het pand van roerende waarden dit probleem opgeheven worden. Er zou hierin, wat het pand betreft, inderdaad verandering optreden eens de ter zake geldende bepalingen uit de wet van 11 juli 2013 “tot wijziging van het Burgerlijk Wetboek wat de zakelijke zekerheden op roerende goederen betreft” in werking treden.

De organen van de Vereniging

De organen van de Vereniging

6.1. Raad van Bestuur

Voorzitter **Gérald BOGAERT**, EUROPABANK N.V.

Ondervoorzitters **Joanna VAN BLADEL**, BELFIUS BANK N.V.
Jan DEJONGH, KBC BANK N.V.

Schatbewaarder **Ludo BOVRE**, BNP PARIBAS FORTIS N.V.

Leden **Ilse SPINNAEL**, ING BELGIË N.V.
Paul HEYMANS, ALLIANZ BENELUX N.V.
Céline MOTTE, COFIDIS N.V.
Guy SCHELLINCK, BEOBANK N.V.

Jean Louis DE VALCK, CRELAN N.V.

Philippe D'HAEN, CREDIBE N.V.

Damien GUERMONPREZ, BUY WAY PERSONAL FINANCE N.V.

Leon ISEBAERT, ATRADIUS CREDIT INSURANCE N.V.

Staf MIROIR, KREFIMA N.V.

Patricia OOSTERLYNCK, AXA BANK EUROPE N.V.

Stéphane STIERLI, PSA FINANCE BELUX N.V.

Bart VERVENNE, ALPHA CREDIT N.V.

De personen van wie de naam vetjes is gedrukt, zijn lid van het Bureau.

De organen van de Vereniging

Gérald BOGAERT,
EUROPABANK N.V.

Paul HEYMANS,
ALLIANZ BENELUX N.V.

Jean Louis DE VALCK,
CRELAN N.V.

Jan DEJONGH,
KBC BANK N.V.

Céline MOTTE,
COFIDIS N.V.

Philippe D'HAEN,
CREDIBE N.V.

Joanna VAN BLADEL,
BELFIUS BANK N.V.

Guy SCHELLINCK,
BEOBANK N.V.

Damien GUERMONPREZ,
BUY WAY PERSONAL
FINANCE N.V.

Ludo BOVRE,
BNP PARIBAS FORTIS N.V.

Ilse SPINNAEL,
ING BELGIË N.V.

Leon ISEBAERT,
ATRADIUS CREDIT
INSURANCE N.V.

Staf MIROIR,
KREFIMA N.V.

Patricia OOSTERLYNCK,
AXA BANK EUROPE N.V.

Stéphane STIERLI,
PSA FINANCE BELUX N.V.

Bart VERVENNE,
ALPHA CREDIT N.V.

6.2. Secretariaat

Ivo VAN BULCK, Secretary General UPC-BVK,
Director Commercial Banking FEBELFIN

Frans MEEL, Senior Counsel

Bertrand RASQUAIN, Senior Counsel

Jozef T'JAMPENS, Senior Counsel

Christa VANHOUTTE, Assistant

Aarlenstraat, 82, 1040 BRUSSEL

Tel. 02/507 68 11 - Fax 02/507 69 92

<http://www.upc-bvk.be>

upc-bvk@febelfin.be

De organen van de Vereniging

6.3. Technische commissies

JURIDISCHE COMMISSIE CONSUMENTENKREDIET

Voorzitter : Dhr. A. SENECAL (CRELAN)

Effectieve leden

Mevr. L. BECOUSSE (COFIDIS)

Dhr. B. BOONE (SAINT-BRICE)

Dhr. B. CAULIER (ING BELGIË)

Dhr. T. DEBOOSER (SANTANDER CONSUMER FINANCE BENELUX)

Mevr. D. DEHASSE (FIMASER)

Mevr. J. DERVAUX (BPOST BANK)

Mevr. A. DE WILDE (KBC BANK)

Dhr. M. FABER (BMW FINANCIAL SERVICES BELGIUM)

Mevr. A.F. FAUVILLE (RECORD BANK)

Dhr. Th. GOSSET (FIMASER)

Mevr. A. HANSSSENS (EULER HERMES EUROPE)

Mevr. Y. HOORNAERT (BNP PARIBAS FORTIS)

Dhr. X. LAIR (BANQUE CPH)

Dhr. S. LEROY (FIMASER)

Dhr. Ch. LIZEE (BEOBANK)

Dhr. Q. LORSIGNOL (ATRADIUS CREDIT INSURANCE)

Dhr. Ch. LUZZI (COFIDIS)

Dhr. V. MERCENIER (BUY WAY PERSONAL FINANCE)

Dhr. K. MOONS (RECORD BANK)

Dhr. P. OSTYN (BANK DEGROOF)

Dhr. L. PLUYMERS (ALLIANZ BENELUX)

Mevr. A. RUTSAERT (BMW FINANCIAL SERVICES BELGIUM)

Mevr. F. SEGHERS (BANK J. VAN BREDA & Co)

Dhr. A. SENECAL (CRELAN)

Dhr. J. VANDEVELDE (BELFIUS BANK)

Dhr. G. VAN DE WALLE (KREFIMA)

Dhr. Th. VAN LANCKER (ARGENTA SPAARBANK)

Mevr. H. VAN LOOK (AXA BANK EUROPE)

Mevr. A. VANPETEGHEM (BUY WAY PERSONAL FINANCE)

Dhr. J. VERLAET (ALPHA CREDIT)

Dhr. S. VERMEIRE (EUROPABANK)

Mevr. J. WGEUW (BEOBANK)

Plaatsvervangers :

Dhr. R. BISCARI en Dhr. J. VANDENBROUCKE (ING BELGIË)

Mevr. S. BONGARD (EUROPABANK)

Mevr. VAN DEN BROECK, Dhr. R. VAN DEN BORG (ARGENTA SPAARBANK)

Mevr. E. VAN WEZEL (BNP PARIBAS FORTIS)

COMMISSIE VOOR FINANCIËLE EN ECONOMISCHE AANGELEGENHEDEN

Voorzitter : Dhr. J.L. DE VALCK (CRELAN)

Effectieve leden

Mevr. A. BINARD (AXA BANK EUROPE)

Dhr. A. BLOMMAERT (COFIDIS)

Dhr. E. CASIER (RECORD BANK)

Dhr. G. de BIE (BEOBANK)

Mevr. I. DE BONDT (KBC BANK)

Dhr. J. DECLEYN (ATRADIUS CREDIT INSURANCE)

Mevr. D. DEHASSE (FIMASER)

Dhr. J.L. DE VALCK (CRELAN)

Dhr. S. DRIESSEN (KREFIMA)

Dhr. J.F. DRION DU CHAPOIS (ALPHA CREDIT)

Mevr. N. EL MEHDI (BNP PARIBAS FORTIS)

Mevr. G. GOBLET (ATRADIUS CREDIT INSURANCE)

Dhr. O. HENDRICK (ING BELGIË)

Dhr. J. JANSSENS (RECORD BANK)

Dhr. L. JANSSENS (EUROPABANK)

Dhr. S. LEROY (FIMASER)

Dhr. H. LUCET (BUY WAY PERSONAL FINANCE)

Mevr. V. MEYNEN (BELFIUS BANK)

Dhr. B. MICHIELS (ARGENTA SPAARBANK)

Mevr. Ch. MICLON (ALPHA CREDIT)

Mevr. M. NEYENS (ING BELGIË)

Mevr. L. OST (ING BELGIË)

Mevr. A. ROTSAERT (RECORD BANK)

Mevr. F. SCHEPENS (SANTANDER CONSUMER FINANCE BENELUX)

Mevr. M. STIENS (KBC BANK)

Mevr. G. VAN CRIEKINGEN (BNP PARIBAS FORTIS)

Dhr. D. VANDEUREN (KBC BANK)

Mevr. E. VANHEMELEN (BUY WAY PERSONAL FINANCE)

Dhr. Th. VAN LANCKER (ARGENTA SPAARBANK)

Plaatsvervangers :

Dhr. K. DE TEMMERMAN (BNP PARIBAS FORTIS)

Dhr. F. FIGLAK (BELFIUS BANK)

Mevr. T. HUYLEBROECK (AXA BANK EUROPE)

Mevr. E. VAN DEN BROECK, Dhr. R. VAN DEN BORG (ARGENTA SPAARBANK)

De organen van de Vereniging

JURIDISCHE COMMISSIE HYPOTHECAIR KREDIET

Voorzitter : Dhr. P. HEYMANS (ALLIANZ BENELUX)

Ondervoorzitter : Dhr. Ph. D'HAEN (CREDIBE)

Effectieve leden :

Dhr. H. BEKAERT (AG INSURANCE)

Mevr. A. BINARD (AXA BANK EUROPE)

Dhr. E. CASIER (RECORD BANK)

Mevr. S. CLERCKX (BEOBANK)

Mevr. F. COULON (CRELAN)

Dhr. Ph. DEMAZY (ELANTIS)

Dhr. R. DERUYTTER (CKV)

Dhr. E. DESNYDER (ASSURALIA)

Mevr. M. DETHISE (BELFIUS BANK)

Mevr. A. DE WILDE (KBC BANK)

Dhr. Ph. D'HAEN (CREDIBE)

Dhr. P. HEYMANS (ALLIANZ BENELUX)

Mevr. Y. HOORNAERT (BNP PARIBAS FORTIS)

Dhr. D. MEULEMANS (CKV)

Mevr. V. MEYNEN (BELFIUS BANK)

Mevr. M. NEYENS (ING BELGIE)

Dhr. L. PLUYMERS (ALLIANZ BENELUX)

Dhr. Ch. VANDENDORPE (DELTA LLOYD BANK)

Dhr. L. VAN DER STOCKT (BNP PARIBAS FORTIS)

Dhr. J. VANDEVELDE (BELFIUS BANK)

Dhr. G. VAN DE WALLE (KREFIMA)

Dhr. Th. VAN LANCKER (ARGENTA SPAARBANK)

Mevr. H. VAN LOOK (AXA BANK EUROPE)

Dhr. S. VERMEIRE (EUROPABANK)

Plaatsvervaarders :

Dhr. L. DEWOLF (ALLIANZ BENELUX)

Mevr. M. DIGNEFFE (ELANTIS)

Dhr. F. KERCKAERT (EUROPABANK)

Dhr. K. MOONS, Dhr. Ph. SEYNAEVE (RECORD BANK)

Dhr. A. MOREELS (DELTA LLOYD BANK)

Dhr. H. SCHRAUWEN (CKV)

Dhr. J. VANDENBROUCKE (ING BELGIË)

Mevr. E. VAN DEN BROECK, Dhr. R. VAN DEN BORG (ARGENTA SPAARBANK)

Mevr. A. VAN HECKE (BELFIUS BANK)

Dhr. Th. WAGEMANS (AXA BANK EUROPE)

COMMISSIE AUTOFINANCIERINGEN

Voorzitter : Dhr. S. STIERLI (PSA FINANCE BELUX)

Effectieve leden :

Dhr. D. BAELE (RECORD BANK)

Mevr. A. BEYENS (MERCEDES-BENZ FINANCIAL SERVICES BELUX)

Dhr. M. BEYST (FCE BANK)

Dhr. J. CLAUS (GENERAL MOTORS ACC)

Dhr. N. DE GROOT (AXA BANK EUROPE)

Mevr. M. DEJONGHE (VOLKSWAGEN D'IETEREN FINANCE)

Mevr. M. DELBECQUE (BNP PARIBAS FORTIS)

Dhr. R. D'HONT (EUROPABANK)

Dhr. F. FIGLAK (BELFIUS BANK)

De organen van de Vereniging

Dhr. R. GOEMAERE (ALPHA CREDIT)
Mevr. H. LAMBRECHT (ABK BANK)
Dhr. B. MICHIELS (ARGENTA SPAARBANK)
Dhr. B. PICOU (BANQUE CPH)
Dhr. U. SETTI (BUY WAY PERSONAL FINANCE)
Dhr. S. STIERLI (PSA FINANCE BELUX)
Mevr. A. STRUYF (BMW FINANCIAL SERVICES)

Dhr. D. VANDE PUTTE (ATRADIUS CREDIT INSURANCE)
Dhr. Th. VAN LANCKER (ARGENTA SPAARBANK)
Dhr. R. VAN OVERLOOP (FCE BANK)
Dhr. G. VERCRUYSSSE (ALPHA CREDIT)
Plaatsvervangers :
Mevr. E. VAN DEN BROECK (ARGENTA SPAARBANK)

COMMISSIE KREDIETBEMIDDELAARS

Voorzitter : Dhr. J. VERLAET (ALPHA CREDIT)

Ondervoorzitter : Dhr. I. DEMUYNCK (RECORD BANK)

Effectieve leden :

Dhr. P. AESSELOOS (SANTANDER CONSUMER FINANCE BENELUX)
Dhr. B. BOONE (SAINT-BRICE)
Mevr. S. CLERCKX (BEOBANK)
Dhr. D. DE CONINCK (CRELAN)
Dhr. M. DEDRY (ALPHA CREDIT)
Dhr. S. DE GRAVE (ING BELGIË)
Dhr. D. DEHASSE (FIMASER)
Dhr. I. DEMUYNCK (RECORD BANK)
Dhr. R. D'HONT (EUROPABANK)
Mevr. M. DIGNEFFE (ELANTIS)
Dhr. Th. GOSSET (FIMASER)
Dhr. E. HAEZEBROUCK (BNP PARIBAS FORTIS)
Dhr. M. HENAU (BEOBANK)
Dhr. P. HEYMANS (ALLIANZ BENELUX)
Dhr. T. HUYLEBROECK (AXA BANK EUROPE)
Dhr. E. LAENEN (PATRONALE LIFE)
Dhr. S. LEROY (FIMASER)
Mevr. B. LIORIS (ARGENTA SPAARBANK)

Dhr. Ph. RONDIA (BNP PARIBAS FORTIS)
Dhr. G. SCHELLINCK (BEOBANK)
Dhr. U. SETTI (BUY WAY PERSONAL FINANCE)
Dhr. D. VANDE PUTTE (ATRADIUS CREDIT INSURANCE)
Dhr. J. VANDELDELDE (BELFIUS BANK)
Dhr. G. VAN HERREWEGE (BELFIUS BANK)
Dhr. Th. VAN LANCKER (ARGENTA SPAARBANK)
Mevr. H. VAN NIJVERSEEL (CREDIMO)
Dhr. W. VAN PRAET (KREFIMA)
Dhr. G. VERCRUYSSSE (ALPHA CREDIT)
Dhr. J. VERHELST (CREDIBE)
Dhr. J. VERLAET (ALPHA CREDIT)
Dhr. B. VERVENNE (ALPHA CREDIT)
Dhr. W. WAUTERS (BELFIUS BANK)
Plaatsvervangers :
Mevr. E. VAN DEN BROECK (ARGENTA SPAARBANK)
Dhr. E. VAN DER STRATEN (SANTANDER CONSUMER FINANCE BENELUX)

De organen van de Vereniging

6.4. LEDENLIJST op 31 december 2014

ABK BANK C.V.B.A.
AG INSURANCE N.V.
ALLIANZ BENELUX N.V.
ALPHA CREDIT N.V.
ARGENTA SPAARBANK N.V.
ATRADIUS CREDIT INSURANCE N.V.
AXA BANK EUROPE N.V.
BANK DEGROOF N.V.
BANK DELEN & de SCHAETZEN N.V.
BANK J. VAN BREDA & Co G.C.V.
BANQUE CPH S.C.R.L.
BCC CORPORATE N.V.
BELFIUS BANK N.V.
BEOBANK N.V.
BINCKBANK N.V.
BKCP BANK N.V.
BMW FINANCIAL SERVICES BELGIUM N.V.
BNP PARIBAS FORTIS N.V.
BPOST BANK N.V.
BUY WAY PERSONAL FINANCE N.V.
CBC BANQUE S.A.
CENTRALE KREDIETVERLENING N.V.
COFIDIS N.V.
CREDIBE N.V.
CREDIMO N.V.
CRELAN N.V.
DELTA LLOYD BANK N.V.
DHB BANK N.V.
EB-LEASE N.V.

ELANTIS S.A.
EOS AREMAS BELGIUM N.V.
EULER HERMES CREDIT INSURANCE N.V.
EUROPABANK N.V.
FCE BANK plc
FEDERALE VERZEKERING C.V.
FIMASER N.V.
FONDS DU LOGEMENT WALLON S.C.
GENERAL MOTORS ACCEPTANCE CORPORATION, CONTINENTAL
ING BELGIË N.V.
KBC BANK N.V.
KREFIMA N.V.
L'ENTRAIDE FINANCIERE DU TOURNAIS S.A.
MERCEDES-BENZ FINANCIAL SERVICES BELUX N.V.
OPTIMA BANK N.V.
PATRONALE LIFE N.V.
PSA FINANCE BELUX N.V.
P&V VERZEKERINGEN C.V.
RECORD BANK N.V.
RECORD CREDIT SERVICES C.V.B.A.
SAINT-BRICE S.A.
SANTANDER CONSUMER FINANCE BENELUX B.V.
SOCIETE WALLONNE DU CREDIT SOCIAL S.A.
VDK SPAARBANK N.V.
VOLKSWAGEN D'IETEREN FINANCE N.V.

Geassocieerde onderneming

HOIST KREDIT AB